

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos LXII. — Izdan in razposlan dne 21. novembra 1882.

163.

Ukaz trgovinskega ministerstva od 10. oktobra 1882,

v zvršbo postave od 28. maja 1882, s katero se po kraljevinah in deželah v državnem zboru zastopanih vvajajo poštne hranilnice.

I.

C. kr. poštno-hranilnični urad.

§. 1.

Poslove s postavo od 28. maja 1882 (Drž. zak. št. 56) pod državnim poroštvom ustanovljene poštne hranilnice ravna in izvaja c. kr. poštno-hranilnični urad. Ta urad stoluje na Dunaji, pripada področju poštne uprave, podstoji neposrednje trgovinskemu ministru ter zastopa v izvrševanju svoje naloge državno upravo proti vnanjemu svetu.

Uradni sedež
ali stolica in
razmer.

§. 2.

C. kr. poštno-hranilnični urad prevzema vloge, ki jih poštni uradi v njegovem imenu in naročilu nabirajo, drži račun o njih ter daje obresti od njih. On prejme bodi na ravnost bodi po biralnicah odpovedi ter pošilja vsakemu odpovedniku plačilno nakaznico, ki se izplača pri katerem si bodi od vložnika imenovanem poštnem uradu, če je razglašen za biralnico poštno-hranilničnega urada. Plačevalnici se izdane plačilna nakaznica za časa priznani.

Poslovi ali
opravila.

Plačilo se opravlja vložniku osebno ali njegovemu pooblaščenцу ali pravnasledniku. Poštno-hranilnični urad presoja vprašanje, ima li plačevalnica vzeti da je v danem slučaju vložnikova istovetnost dokazana. Ugovore zoper vračilo sploh in zoper vračilo nedoletnikom posebej, prošnje za zameno izgubljenih knjižic in poročila o zakonitih prenosih knjižic treba je podajati na ravnost c. kr. poštno-hranilničnemu uradu na Dunaji.

Č. kr. poštno-hranilnični urad ima razloko v vseh slučajih, v katerih vložnik, če si je dal izdati po več knjižic, po določenih postave od 28. maja 1882 izgubi obresti ali glavnico; vložniku je pridržan utečaj (rekurs) na trgovinskega ministra.

C. kr. poštno-hranilnični urad določuje po meri sodnih ukazil o tem, more li se pripustiti vračilo v slučajih, kadar vložnik na klič (kant, konkurs) pride, kadar umrje, ali kadar samostalno gospodarjenje s svojim imetkom izgubi.

§. 3.

Plodonosno
nalaganje
novcev.

C. kr. poštno-hranilnični urad nalaga novce (denarje) iz vlogov, kar mu jih ostaje na razpolog, v obrestnih državnih zadolžnicah kraljevin in dežel zastopanih na državnem zboru, v državnih zadolžnicah enotnega državnega dolga in v obrestnih loterijskih državnih papirjih.

Po potrebi sme poštno-hranilnični urad svoje državne papirje prodati ali na-nje novcev v zajem vzeti, da vložnikom vračila opravi.

Poštno-hranilnični urad daje si izplačati dotekle kupone naloženin ter opravlja s tem obresti vložnikom na dobro hodeče, in tako tudi upravne in druge troške. Kar bi primanjalo, zalaga se s ponapredščinami poštne uprave na podlogi nakaznice, ki jo izdá trgovinski minister.

§. 4.

Odnosaji do
biralnic.

V vseh rečéh, ki se tičejo poštno-hranilnične službe, občuje poštno-hranilnični urad premo ali neposrednje s poštnimi uradi, kateri so določeni za biralnice. On daje biralnicam propisane tiskavnice (tiskovine) ter jim pošilja posebej knjižice naprej s številkami zaznamene in neseče na sebi firmo poštno-hranilničnega urada.

V rečéh državne hranilnice poštni uradi podstojé nadzoru poštno-hranilničnega urada; ta nadzor vrši on z dovpraševanjem dotičnih poštних ravnateljstev. Kjer se primeri kaka neprilichnost, nasvetuje poštno-hranilnični urad pri trgovinskem ministru, da bi se zakrivivši kaj poštni služniki pokaznili, odnosno pod disciplinarni postopek vzeli. Vrh tega ima ravnatelj v tem slučaju, in tako tudi o drugem povodu pravico, pri trgovinskem ministru predložiti, da bi se poštno-hranilnični promet za dotični poštni urad ustavil.

§. 5.

Računo-
vodstvo.

Poštno-hranilnični urad vodi ali drži račun in knjigo o svojih poslovi in državnem imenji, katero biva pod njegovo upravo, in takó tudi o hranilni imovini vložnikov — po meri zakonito veljavnih propisov. Poštno-hranilničnemu uradu pridodá se, da more svoje novčne nakaznice izpolnjevati, in za druge blagajniške poslove posebna blagajnica (kasa) in v nadzor iste računski oddelek.

§. 6.

Poštniska in
pristojbina
prostost.

Dopisovanje med poštno-hranilničnim uradom in biralnicami in pa vložniki je prosto poštne. Na poštno-hranilnični urad vpodane vloge vložnikov, njihovih zakonitih zastopnikov in pooblaščenecv v rečéh poštno-hranilnične službe proste so štempla in pristojbin; takisto tudi prenosí, ki se v členu 6 postave od 28. maja 1882 omenjajo.

§. 7.

Ravnateljstvo.

Ravnatelj (direktor) poštno-hranilničnega urada je pravoreden zastopnik c. kr. poštno-hranilničnega urada. Dotične razpise, naredbe in druge izdatke podpisuje ravnatelj ali pa kadar bi on ne mogel, namestnik njegov.

Listine poštno-hranilničnega urada, katere mu ustanavljajo pravno obvezo (dolžnost), morajo na sebi imeti propisu primeren podpis ravnatelja ali njegovega namestnika.

Ravnatelj je osebno odgovoren za izvod (izvršbo) zakonitih določil in ukazov.

§. 8.

Ustav za ustrojbo ali uredbo pridodanega sveta uravnuje občenje ravnatelja s pridodanim mu svetom.

Ravnatelj je dolžan pred trgovinskega ministra polagati mesečen poslovni izkaz ter — prejevši od ministra oblast v to — po iztečaju vsakega meseca v Dunajskih Novinah („Wiener-Zeitung“) razglašati.

Dalje ima ravnatelj dolžnost o konci vsakega koledarskega leta podati trgovinskemu ministru podrobno poročilo o zavodovih poslih, kako tekó, prilagaje mu po načelih dvojnega knjigovodstva sestavljeno razmernico ali bilancijo in letno računsko završilo spisano, kakor velevajo dani splošni propisi računovodstva.

II.

Biralnice.

§. 9.

C. kr. poštni uradi, katere trgovinski minister določi za biralnice (nabiralnice) c. kr. poštno-hranilničnega urada (člen 1), prevzemajo hranilne vloge, izdajó vložne knjižice, opravljajo vračila na plačilne nakaznice poštno-hranilničnega urada ter posredujejo v posebno povedanih slučajih občenje vložnikov s poštno-hranilničnim uradom.

Poslovna
delavnost in
odgovornost.

Poštno-hranilnična služba pri biralnicah je oddel poštno-uradne manipulacijske službe ter se na-njo uporabljajo ukazi za poštno-manipulacijsko službo sploh veljajoči. Sosebno dajó uradni načelniki in služniki državnih poštних uradov, in tako tudi poštarji in poštni odpravniki (ekspeditorji) odgovor za ravnanje s hranilničnimi novci takisto, kakor je to zapovedano za novce poštних državnih dohodkov, na podlogi službenega reda od 16. decembra 1852, in drugih dotičnih propisov, odnosno veljajočih službenih pogodb.

Poštna ravnateljstva (poštne direkcije) so odgovorna za izvod na to oprte povračilne dolžnosti. S hranilnimi vlogi je postopati takó kakor z ostalimi novci poštno-državnih dohodkov.

Poštno-hranilnična služba naj se opravlja o uradnih urah, katere so zapovedane za poštno službo.

§. 10.

Hranilne novce, kar se jih nateče pri biralnicah, odkazuje poštna uprava po meri resničnih prejemkov — odbivši vračila — vsak dan poštno-hranilničnemu uradu na podlogi dnevnega spiska (popiska), ki ga isti urad naredí.

Preodkazovanje vlogov.

§. 11.

Poštno-hranilnični posel opravljajoči c. kr. poštni uradniki in tako tudi poštarji in poštni odpravniki dobivajo po meri in obsežku posredovanega posla po izteku vsakega koledarskega leta neko nagrado (remuneracijo), oziroma plačilo.

Nagrada
poštnim
služnikom.

§. 12.

Uradna skriv-
nost ali tajna.

Poštni služniki, kateri komu drugemu in ne svojim nadstojnikom karsikoli bodi povedó o imenih vložnikov ali o tem, koliko ima kdo hranilne imovine (člen 6), podvržejo se disciplinarnemu postopku ter bodo po okolišnih v kazni iz službe djani.

§. 13.

Tiskanice.

Biralnice dobivajo od poštno-hranilničnega urada na ravnost ali po poštno-ekonomijski upravi za hranilnično službo rabljene knjižice, obrazce (formularje), navodila in pa naznanila, ki se nabijajo na zid (plakate).

Poštno-hranilnični urad drži si za vsako biralnico po eno zapisno knjigo, v kateri je na prvi strani vpisano, koliko hranilničnih knjižic se je dotičnemu poštному uradu poslalo in katero številko (numero) ima vsaka. V to knjigo se pišejo podatki poštних uradov gledé njihovega poslovanja v hranilničnih rečéh zaradi priglada (kontrole), in da se bode vedelo izračuniti plačila, odnosno nagrade.

§. 14.

Občevanje
z vložniki.

Taki, ki bi radi kak prihranek vložili, naj to med zapovedanimi uradnimi urami ustno povedó v dotični biralnici; na to naj poštni uradnik, kateremu je tist čas poštno-hranilnična služba izročena, vlog (vložek) prevzame in vložno-knjižico izdá. Vse vpise v vložne knjižice naj dotični poštni služniki opravljajo s svojeróčnim podpisom in naudarjaje poštneга urada krajevni in dnevni pečat.

§. 15.

Kako ravnati
s hranilnimi
vloži.

Vse hranilne vloge na knjižice, ki jih je dotična biralnica sama izdala, naj se po meri prejemka precej vpišejo v dotični dnevni račun, tiskanica št. 2.

./ Nasproti se hranilni vlogi na knjižice, ki so bile v kateri drugi biralnici izdane, po meri prejemka zapišejo v tiskanieo št. 2 a.

Vračila na knjižico biralnice izdatnice, odnosno na knjižico kake tuje biralnice izdatnice vpisujejo se na zadnjo stran dotičnih tiskanic 2 in 2 a.

S koncem dneva seštejó se vsi prejemi in izdatki ter prenesó na dnevni skupnik, tiskanica 2 b.

Posamične vložke, in opravljena vračila naj poštni uradi, odnosno dotični služniki vrhi tega odnašajo v dotičnih prejemnih vpisnikih in vračilnih dnevnikih zaradi strokovnega priglada po posebnih navodilih, ki pridejo na svetlo.

Dnevnim računom prilagati je, kolikor gre za prvič vložene novce, protipise odtrgane iz vložnih knjižic (tiskanica št. 1, fol. 1) in kolikor gre za vračila, prilagati je izplačane (zamenjane) plačilne nakaznice. Z vračilom saldirane knjižice se jemljó nazaj.

Dnevni skupniki (sumarji), dnevni računi, protipisi, plačilne nakaznice in saldirane knjižice, in tako tudi poslovni spisi, na katere bi poštni služnik imel odgovoriti ali ki bi jih po nadaljšnjih navodilih imel priložiti, pošiljajo se s poslednjo pošto tistega dne na Dunajski poštno-hranilnični urad v zavitku za tega delj prirejenem.

Ako bi kdaj ne bilo prav nikakega posla, pošiljajo se za tist dan križema prečrtani dnevni računi, po tem ko je na-nje pritisnjen krajevni in dnevni pečat.

S koncem vsacega meseca naj dotični poštni uradi dnevnej poslatvi pridevajo spisek o še ne izplačanih plačilnih nakaznicah.

Plačilne nakaznice, katere se v dveh mesecih računeč od izdatbenega dne, niso predočile v plačilo, zapiše poštni služnik o konci drugega meseca v spisku kot neveljavne. Prilagajo se dotična priznanila, opravljena s priporočilnim pečatom.

Ako se po tem postopku nakaznica še predoči zaradi plačila, treba je zadržati jo, priporočilni pečat na-njo udariti in poslati jo na poštno-hranilnični urad. Vložniku je povedati, da mora novo odpoved narediti. Na podlogi nazaj poslanih priznanil postopa se z iznosi neveljavnih nakaznic v vložnikovem *Conto courant* kakor z novim vlogom.

Zamenjane hranilne karte uporablja poštni služnik za vlog ter ob enem z mesečnimi računi odpravlja na poštna ravnateljstva.

§. 16.

Biralnice imajo dolžnost, predno komu naj vrnejo, o osebni istovetnosti vložnika ali njegovega propisom primerne pooblaščenca zagotoviti ali prepričati se s tem, da podpis v knjižnici primerjajo s podpisom na plačilni nakaznici, da si dadó morda od prejemnika zapisati geslo, katero se v danem slučaju nahaja na priznanilu v tajnopisu (šifrah) ter tako stvar pokonstatujejo, in ako je treba, s pričo. Za geslo ali gaslo lahko se izvoli kako krstno ime, ime kakega mesta, kake dežele, ali katera koli druga, vložniku znana beseda. To geslo vložnik v danem slučaju vpiše na protipisu.

Osebna
istovetnost.

O dvojbi zastran istovetnosti imajo poštni služniki pravico in tudi dolžnost, plačilo za zdaj ustaviti. Ako se istovetnost osebe v treh dneh še ní v čisto dela, to naj dotični poštni urad o stvari poroča poštno-hranilničnemu uradu na tiskarnici 7. Ako bi poštno-hranilnični urad po tem, ko je plačilna nakaznica izdana in predno bode izplačana, priznal kak ugovor proti plačilu, to dá poštno-hranilnični urad poštnemu uradu na znanje, da je plačilo ustavljeno, oziroma da je plačilna nakaznica uničena.

§. 17.

Knjižica se drugemu odstopa (prepušča) pred kako biralnico, po tem ko se je poštni služnik o osebni istovetnosti vložnika uveril, kakor je potrebno. O tem delu se naredí zapisnik, tiskanica št. 12 ter naj poštni služnik o tem poroča poštno-hranilničnemu uradu na Dunaj, postopaje po dotičnem navodilu v oziru na take vložnike, kateri užé imajo po eno knjižico državne hranilnice ter se jim je druga knjižica pravorečno odstopila.

Odstop ali
cesija, zamen
in pregled
knjižice.

Vse poštne biralnice dobivajo priznanilo, kadar koli se komu na mesto izgubljene izvirne vložne knjižice izročí dvojnik (duplikat). Ako bi se pozneje kateremu poštnemu uradu predložil izvirnik, to naj ga zadrži ter izročniku prejemni list izdá in o stvari poštno-hranilničnemu uradu poročí. Ako bi kdo o katerem koli uradnem djanji biralnici pokazal knjižico, katera v poprejšnji obletni dan prve vložbe ní bila poštno-hranilničnemu uradu zaradi pregleda in vpisa

obresti poslana, to jo poštni služnik v pričo vložnika v pripravljen za to zavitek dene in poštno-hranilničnemu uradu pošlje. Poslatev to naj poštni urad obravnuje kot pismo z novci, namreč z vpovedano vrednostjo v iznosu hranilne imovine in pod uradno zapiro; vložniku se o tem izdā poštno-prejemni list.

III.

Vložniki.

§. 18.

Opredelba,
kdo je vložnik,
kdo položnik.

Vložnik poštne hranilnice postane lahko vsakdo brez razločka, kdor si po zakonitih določilih pri takem poštnem uradu, ki mu je izročena hranilnična služba, vložno knjižico sam vzame — ali po kom drugem, — ki se mu pravi položnik — vzeti dá ter plača neko vsoto novcev med postavljenimi mejami. Za vložnika naj veljá ta, kateremu v prid se kaj vlaga.

Vložno knjižico, tiskanica št. 1, izročiti je vložniku, odnosno položniku, po tem ko se v presojo vložnikove istovetnosti potrebni zapiski (zabeležki) storé, vlog v knjižico in v dnevni račun vpiše in podpisi v propisih zahtevani pristavijo.

Kadar se za koga drugega kaj vlaga, podpiše položnik in vračila se opravljajo samo na njegov podpis dotle, dokler ne dá vložnik svojega podpisa namesto položnikovega vzprijeti. To se zgodi v pričo položnika na vložni knjižici in tako tudi na posebnem protipisu, tiskanica št. 3 a, pred poštnim služnikom izdajoče biralnice, po tem ko se je le-ta uveril za gotovo o osebni istovetnosti.

Novi protipis treba je precej poštno-hranilničnemu uradu poslati.

Vložniki, kateri ne morejo pisati ali ne znajo, naj s seboj vzamejo pričo doverja ali zaupanja vredno, katera jim potrdi ročno znamenje ali namesto njih podpiše, kar bode treba.

Takim, ki imajo v izkaz domovinski list, delavske ali poselske bukvice ali pa popotni list, sme, ako pisati ne znajo, poštni služnik sam biti za pričo (svedoka). V takih slučajih treba je dotično izkaznico z njenimi glavnimi podatki navajati.

Vsakemu vložniku poštno-hranilnični urad odpre račun (konto), na katerem se vsa vplačila in glavnici pridevane obresti v imovino in vsa vračila v dolgovino pišejo.

Obresti se na tekočem računu precej po vpisu vsakega postavka do konca leta izračunajo, namreč pozitivno (plus) za prejemke in negativno (minus) za vračila.

§. 19.

Dolžnosti.

Vsak vložnik je dolžan enkrat na leto in to v obletni dan svoje prve vlozbe svojo vložno knjižico v zavitku za to izdanem — pod priporočilom (za poštno-prejemni list) poslati poštno-hranilničnemu uradu. Poštno-hranilnični urad vpiše v vložno knjižico obresti, kar se jih je nateklo do poprej preteklega 31. dne meseca decembra ter pošlje knjižico pod priporočilom nazaj na adresu, katera stoji na knjižici, ali če je oddajatelj kako drugo povedal, na to adresu.

Nihče ne sme sam ali po kom drugem vzeti si več nego eno vložno knjižico. Vložnik, kateri bi to določilo prestopil ali bi se istemu hotel umakniti

s tem, da si vzame vložnih knjižic na drugo, krivo ali izmišljeno ime, izgubi obresti od glavničnih iznosov vseh knjižic, razven prve pravoredno vzete knjižice. Presezajo li te glavnične vsote s prišteto imovino pravoredne knjižice vred dopuščeno letno, oziroma skupno največino, propade prebitek (presežek) v prid poštni blagajni. Trgovinskemu ministru pristoji pravica, z razlogov, ki so vredni ozira, sosebno v slučajih pomote, vložniku izgubo glavnice po vsem ali po nekoliko izpregledati. Dotične prošnje na tiskanic 13 c, ki jih vsak vložnik pri vsakem poštnem uradu stroškov prosto dobi, vpodati je na poštno-hranilnični urad.

§. 20.

Vložniki uživajo za svoj vlog, za obresti in vračilo državno poroštvo.

Pravice.

Dohodek vložnikov iz poštno-hranilničnih obresti oproščen je dohodarine in vsakega davka, kateri bi kdaj utegnil na nje mesto priti.

Dopisovanje vložnikov na tiskanicah, ki jih izdaje poštno-hranilnični urad, tako s poštno-hranilničnim uradom kakor tudi s poštnimi uradi in poštnim ravnateljstvi prosto je poštne vse, tudi če gre za priporočeno poslatev.

Ali ta ugodnost ne velja za poslatve državnih papirjev in promet novcev, ki nastane vsled prodaje papirjev in vzdigovanja dotičnih obresti.

Vse vloge (prošnje), ki jih vložniki, njih zakoniti zastopniki ali pooblašenci podajo na poštno-hranilnični urad, poštne oblasti in njih organe v rečeh poštno-hranilnične službe in pa prenosi v členu 6 postave omenjeni prosti so štempla in pristojbin.

Na poštno-hranilnične vložne knjižice ni moči izprositi prepovedi niti zadobiti zastavne pravice. Zvršilna prisodba poštno-hranilnične knjižice ni dopuščena.

Vložniku se zastonj izročajo vse tiskalice poštno-hranilničnega urada, kolikor se tičejo občenja z občinstvom, razven teh slučajev, ki so v propisu posebej v misel vzeti.

Vsakemu vložniku pristoji pravica, držeč se postopka v §. 17 omenjenega, svojo vložno knjižico prenesti ali predjati na koga drugega.

Ako odstopojemnik (cesijonar) uže ima poštno-hranilnično knjižico, predene se hranilna imovina odstopljene knjižice z obrestni vred, v kolikor bi to ne presezalo dopuščene letne največine, na prvo knjižico vložnikovo ali se pa prebitek obrne v državne papirje ali tudi izplača, če vložnik tako zahteva.

Kadar kdo knjižico izgubi, naj to na tiskanic št. 10 poštno-hranilničnemu uradu na Dunaji ali na ravnost zglaš ali po najbližji biralnici, katera je dolžna brez odloga poštno-hranilničnemu uradu naznanilo podati. Ob enem mora izgubitelj svojo adresu po tanko povedati in deset krajcarjev v pisemskih markah priložiti. Poštno-hranilnični urad naredi na podlogi tega naznanila, kar veleajo določila v členu 14 postave od 28. maja 1882 ter dá na tiskanic št. 10 g vsem biralnicam številko izgubljene knjižice na znanje. Ako ni pomisleka ali spotike ter nihče ne ugovarja, izroči se vložniku dvojnik v biralnici, kakor si je želel. V slučajih kakega ugovora uravná poštno-hranilnični urad svojo naredbo po sodniškem izreku, ki o tem na dan pride.

Kako pokažene ali pokvarjene knjižice, da več niso za rabo, zamenjajo se na premo vložnikovo prošnjo, kateri je priložiti deset krajcarjev v pisemskih

markah, za nove knjižice. Knjižice, v katerih ni več prostora za nadalšnje vpise, zamenjujejo se zastonj za nove.

Vsak vložnik ima pravico, človeka, kateri bi po zdanjih propisih bil samostalno zmožen za vzdigovanje vračil ter čitati in pisati zna, pooblastiti, da sme za njegov račun vračila vzdigovati. — Pooblastilo se more dati za neki posamičen slučaj ali za nedoločen čas, a vsekakor samo za vzdigovanje novcev pri eni ./ določeni plačevalnici in to za posamičen slučaj na tiskanici št. 15, (15 a), za nedo- ./ ločen čas na tiskanici št. 15 b.

Pooblastilo za neki posamičen slučaj potrebuje pri vložnikih, kateri imajo geslo (besedo skrivnico), poleg vložnikovega podpisa še samo to, da napiše geslo. Pooblastilo mora se poštnemu služniku izročiti zapečateno in ob enem mu je treba pokazati nakaznico in knjižico.

Ako dotični vložnik nima gesla, potrebuje pooblastilo v potrdbo podpisa, da ga podpiše župnik (fajmošter) tiste občine ali župan, kako c. kr. sodišče ali kak c. kr. beležnik (notar). Pri bolniku je dovolj, da podpis potrdi zdravnik, pod tem uvetom, da ima tist zdravnik pravico bolne ozdravljati. Pooblastilo na nedoločen čas na tiskanici št. 15 b treba je vsegdar sodno ali po kakem c. kr. beležniku dotrditi dati. Kupone dotične tiskаницe odtrga poštni urad tistega kraja ter pošlje z dnevno poslatvijo poštno-hranilničnemu uradu; pooblastilo podpiše poštni uradnik ter stranki dá v porabo.

Te pooblastitve, tako za posamičen slučaj, kakor tudi na nedoločen čas, štejejo naj se v zmislu člena 21 postave od 28. maja 1882 (Drž. zak. št. 56) za štemplja proste.

Kupone od pooblastila na nedoločen čas, tiskanica št. 15 b, odločene naj pooblastitelj podpiše. Eden teh kuponov hrani se pri poštno-hranilničnem uradu, a drugi ostane v hrambi plačevalnice.

Vložnik sme vsak čas pooblastilo oporeči (preklicati). Ta oporek mora se ./ na tiskanici št. 15 c priobčiti poštno-hranilničnemu uradu na Dunaji ter velja od dne, katerega se stranki potrdilo o tem izdâ.

Vsak vložnik ima pravico, dati si hranilno imovino, ako je dovolj velika, v državne zadolžnice (obligacije) preobrniti. Kupljeni državni papirji pošljejo se prositelju ali se pa hranijo pri poštno-hranilničnem uradu pod uveti (pogoji), ki so pisani za posel z državnimi papirji.

§. 21.

Vračila nedoletnim (maloletnim) vložnikom ustavijo se tedaj do njih polnoletnosti, kadar zakoniti zastopniki, ki morajo to svojstvo poštno-hranilničnemu uradu izkazati, na tiskanici št. 18 pri poštno-hranilničnem uradu vzdignejo ugovor proti izplačilu.

Ugovor pride v moč s tem dnem, katerega bodé od poštno-hranilničnega urada priznan da je opravičen. Ugovor sme se oporeči.

Vložnike, ki postanejo nesposobni (nezmožni) da bi svoje imenje samostalno upravljali, zastopajo sodno postavljeni jim skrbniki (kuratorji).

Ako je kateri vložnik na kliči (konkursu), tedaj ima upravnik konkursne mase pravico, hranilno imovino poštno-hranilničnemu uradu odpovedati, na se potegniti in prejem potrditi (pobotati).

Premene
v vložnikovih
osebnih in imo-
vinsko-pravnih
razmerih.

Vloge tako skrbnikov, kakor tudi konkursne mase upravnikov naj se podajó poštno-hranilničnemu uradu na Dunaji, s priloženimi listinami ali pismi vred, katerih je v presojo dotičnega slučaja potreba. Vložke umrših vložnikov morajo ti, kateri imajo pravico pridobiti jih, *per saldo* odpovedati.

Odpoved morajo podpisati, kateri imajo pravico lastnino pridobiti si, ali pa njihovi zakoniti zastopniki, ter podati jo poštno-hranilničnemu uradu na Dunaji in priložiti ji listine pravico izkazujoče.

§. 22.

Družbe, društva, zadruga in juristične osebe imajo pravico, postati vložniki poštne hranilnice. Vračila vlogov takšnih vložnikov opravljajo se načelniku, kateri bode izkazan poštno-hranilničnemu uradu, ali pa njegovemu pooblaščenču. Dotične vloge (prošnje) naj se podajó poštno-hranilničnemu uradu na propisani tiskanici št. 14. Korporacije in juristične osebe. /.

IV.

V l o g.

§. 23.

Državne hranilnice vložnik preoddá vlog (vložek) po zakonitih propisih in na podlogi državnega poročstva za vračilo vloga in za izplačilo zakonitih obresti pri kateri bodi biralnici poštno-hranilničnega urada proti temu, da mu se po propisu popisana vložna knjižica izročí. Opredelba (definicija).

Najmanjina (najmanjša vsota) enega vloga je petdeset krajcarjev (soldov) avstr. veljave. Vsak vlog mora biti takšen, da se dá deliti s to najmanjino. Vsi vlogi med enim koledarskim letom ne smejo presežati 300 goldinarjev (forintov) avstr. velj. — odbivši vsa med tem letom opravljena vračila.

Vseskupna imovina ene knjižice z obrestmi v glavnico pridetimi vred ne sme iznašati čez 1000 goldinarjev avstr. veljave. Ako se o pregledovanji kake knjižice pokaže, da je letna ali skupna največina vendar presežena, to naj poštno-hranilnični urad postopa po členu 11 postave od 28. maja 1882. Za iznose, ki prestopajo 1000 goldinarjev, dajó se obresti samo do 1000 goldinarjev.

§. 24.

Da bi bilo mogoče ljudém prihranjati po manj nego je zakonita najmanjina, dobivajo se pri vsakem poštnem uradu in tako tudi pri prodajalcih poštne vrednotnice poštne hranilne karte z vtiskano znamko (marko) in primernim prostom, kamer je prilepljati nadaljnje pisemske znamke do petdesetih krajcarjev, za vrednost vtiskane znamke. Hranilne karte.

Takšno z znamkami do petdesetih krajcarjev vrednimi ponalepljeno karto jemljó poštne biralnice za vlog ter znamenjujejo prinesiteljem, ki še nimajo poštno-hranilnične vložne knjižice, za takšno knjižico.

Eden in isti vložnik ne sme v enem tednu po več nego eno tako hranilno karto za petdeset krajcarjev v zameno prinesiti.

§. 25.

Kako se po-
stopa pri
vlaganji.

Vložnik, odnosno položnik — izročivši vlog poštnemu služniku — podpiše vložno knjižico — tiskanica št. 1, na mestih prve strani, kjer je zapovedano. Na to vpiše poštni služnik va-njo ime in priimek vložnika, stan, stanovališče, leta dobe in rojstveni kraj, na slučaj adresu, pod katero vložnik želi dobivati priznanila poštno-hranilničnega urada, in naposled iznos (znesek).

Čim je na to dnevni račun primerno popisan, podpiše poštni služnik knjižico ter udari še dnevni pečat na-njo, odloči in zadrži za se odrezek na prvi strani, ki mu se pravi „protipis“, ter dá knjižico vložniku s tem pristavkom, da mu potrdilo — tiskanica št. 4 — o vloženi vsoti od strani poštno-hranilničnega urada v 14 dneh na ravnost (neposrednje) v roko dojde.

Ako bi vložniku — ko poteče ta čas, — ne prišlo nikako potrdilo ali ko bi to potrdilo imelo v sebi kako pomoto gledé iznosa ali imena, to naj vložnik odrezek na poslednji strani svoje vložne knjižice, — imenovan „reklamacija“ — odtrga, kakor je stvari priležno, popiše, v namenjeni za to zavitek dene ter poslatev na Dunajski poštno-hranilnični urad na pošto dá, kot priporočeno pismo za poštno-prejemni list. To priporočilo ni potrebno v mestih, kjer je več poštних uradov, ali če se poslatev na pošto dá pri drugem poštnem uradu in ne pri tem, kjer so bili novci vloženi. V teh slučajih je dovolj, če se dene v pismobirnico.

Vsako vplačilo se v knjižici precej hranilni imovini došteje, vsako vračilo (izplačilo) od imovine odbije.

Z vložno knjižico lahko vložnik ali sam ali po kom drugem pri kateri si bodi poštno-hranilnični biralnici kak nadaljšnji vlog v hrambo dá.

§. 26.

Zastara.

Poštno-hranilnični vlogi zastarevajo po splošnih zakonitih določilih praviloma ko izteče 30 let. Zastara se pretrga z vsako novo vložbo, z vsako odpovedjo in z vsakim vpisom obresti v vložni knjižici.

Zastareli vlogi pripadajo poštni blagajni ter se vzprijemljejo v poštno-hranilničnega urada račun o izgubi in dobičku.

Poštno-hranilnični urad brani od vložnikov nazaj dane saldirane vložne knjižice tri leta, do časa, ko se uničijo.

V.

Obrestovanje.

§. 27.

Obrestna
mera, obrestni
rokovi, zastara.

Vlogi nesó počenshi od enega goldinarja do največine od tisoč goldinarjev za leto dni obresti po tri goldinarje za sto. Mesec se pri obrestnem računu jemlje da ima po 30 dni. Obrestovanje se začinja v 1. ali 16. mesečni dan, ki prihaja po vložbi, in se končuje s tistim 15. ali poslednjim mesečnim dnem, kateri je minul, predno je odpoved dospela poštno-hranilničnemu uradu.

Obresti se vpisujejo v vložno knjižico ter pridevajo glavnici (kapitalu), praviloma o tej priliki, ko se knjižica v obletni dan prve vložbe vpošilja, za čas do 31. dne decembra, ki je bil pred tem obletnim dnem.

Pri obrestnem računu se drobci ali deli enega krajcarja ne jemljó v ozir. Drobci enega goldinarja ne dajó obresti.

Tistim vložnikom, kateri želé, da jim se knjižica saldira z izplačilom njihove hranilne imovine z obrestmi vred, pripišejo se v imovino ter pridenejo glavnici obresti s 15. ali poslednjim mesečnim dnem, kateri je bil pred odpovedjo, ter se izplača tako najdena vsota.

Saldirane knjižice odjemljó se nazaj.

Določila §^a 1480 o. gr. z., po katerih na dolg ostale obresti v 3 letih zastarevajo, ne uporabljajo se na obresti poštno-hranilničnih vlogov.

VI.

V r a č i l o.

§. 28.

Vložnik ali njegov pravnaslednik ali pa tega pooblaščenec ima pravico, vsak čas s propisano odpovedjo, tiskanica št. 5, zahtevati, da mu se vrnejo njegovi vlogi ali v polnem iznosu ali po nekem delu, in sicer v prvem slučaju z obrestmi vred, kar se jih med tem nateklo. Odpoved. /.

Dokler vložnik ni izpolnil uveta, ki je v §. 18 tega ukaza povedan, namreč da podpiše knjižico in protipis — tiskanica št. 3 a —, veljá, kar se vračila tiče, položnik za vložnika.

Odpovedi odločujejo se kot kuponi iz knjige jukstovnice, ki se vložniku z vložno knjižico vred daje.

Vsaka odpoved ima na sebi tiskano številko knjižice. Vložnik naj na odpoved zapiše, koliko želí prejeti, ime tiste biralnice znotraj kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru, pri kateri se ima ta iznos izplačati, adresu, pod katero želí prejeti plačilno nakaznico, in naposled, v danem slučaju, geslo, in na to naj se pod odpoved podpiše. To odpoved je ali naravnost ali po kateri biralnici kot posrednici poslati na poštno-hranilnični urad na Dunaj, ter sme vložnik v zmislu §^a 20, odstavek 3 zvršenega ukaza zahtevati poštnine prosto priporočilo te poslatve.

§. 29.

Ako ni nikake spotike, pošlje poštno-hranilnični urad odpovedniku na adresu, kakor jo je sam povedal, ali tudi *poste restante*, praviloma s prvo pošto, a najpozneje znotraj rokov, postavljenih v postavi od 28. maja 1882, plačilno nakaznico — tiskanica št. 6 —, katera veljá dva meseca. Plačilna nakaznica. /.

Leto nakaznico izplača plačevalnica o vidu (na pokaz), za prejemno potrdilo vložnika, ali človeka, katerega je on pooblastil, da sme vzdigniti novce.

Da se je plačilna nakaznica izdala, to se plačevalnici za časa priznani (priznani, tiskanica št. 8). Plačano nakaznico in — v danem slučaju, — pooblastilo naj poštni služnik na plačilni dan z dnevno poslatvijo odpravi poštno-hranilničnemu uradu. Če vložnik ne zna pisati, naj si vzame na poštni urad človeka doverja vrednega, kateri mu ročno znamenje na nakaznici potrdi.

Ako bi plačilno nakaznico izgubil, naj vložnik to plačevalnici in poštno-hranilničnemu uradu poroči. Poštno-hranilnični urad na to nakaznico uniči ter pošlje vložniku v danem slučaju novo nakaznico.

§. 30.

Reklamacija.

Ako odpovedujoči vložnik, odnosno položnik v 14 dneh po odhodu odpovedi ne dobode plačilne nakaznice, to naj se on oglasi pri plačevalnici, in dotični poštni urad — uverivši se, da vložnik resnico govori, — pošlje poštno-hranilničnemu uradu ob tega urada trošku telegram, vsled katerega poštno-hranilnični urad stori, česar je na dalje treba.

§. 31.

Ugovor.

Nedoletniki, proti katerim je bil propisu primeren ugovor vpodan, dolžni so na tiskanici št. 18 e poštno-hranilničnemu uradu na Dunaji naznaniti, kadar dosežejo polnoletnost. Njih podpis in leta dobe, oziroma izdano izrecilo polnoletnosti potrjuje župan tiste občine ali župnik tistega kraja, c. kr. sodišče ali kak c. kr. beležnik (notar).

§. 32.

Potrdilo.

Poštni služnik vpiše vračila — predno novce izroči, — v vložno knjižico ter prejme pobotano plačilno nakaznico; ta vpis poštni služnik podpiše ter pritisne pod-nj dnevni pečat.

V knjižici se poočiti imovina za vračilo umanjšana.

§. 33.

Najmanji iznos
vračila.

Vračila ne smejo biti manjša nego 1 goldinar, izimši odpoved *per saldo*.

VII.

Troški in plačila služnikom.

§. 34.

Izmera plačil
poštnim služ-
nikom.

Poštne uradi kot biralnice poštno-hranilničnega urada dobivajo za opravila poštno-hranilnične službe neko o konci vsakega koledarskega leta izplačano nagrado (remuneracijo), oziroma plačilo. Te nagrade bode za zdaj po 1 krajcar za vsak med letom pri dotičnem poštnem uradu prejet vlog; po 5 krajecarjev za vsako od dotičnega poštnega urada izdano vložno knjižico, katera o konci leta še obstoji; za vsakih tisoč goldinarjev vplačila, odbivši vračila:

do 20.000 gld. po 1 goldinar 50 krajecarjev,
do 40.000 gld. po 1 goldinar 25 krajecarjev,
pri še večjih iznosih po 1 goldinar

v poštno-hranilničnem prometu dotičnega poštnega urada po glasu predloženega in priznanega dnevnega računa.

§. 35.

Za uradnike in nameščenče poštno-hranilničnega urada na Dunaji bode se iz letnega v bilanci ustanovljenega donosa državne hranilnice pod naslovom v členu 18 postave od 28. maja 1882 omenjenih „drugih razhodkov“ odločeval neki delež (tantiema), ki ga trgovinski minister odobri.

O tantiemi uradnikov in nameščencev poštno-hranilničnega urada

Iz nekega dela teh dohodkov napravi se nameščencem poštno-hranilničnega urada, kateri niso državni uradniki, zalog (fond) za pokojnine (penzije), vdove in sirote in v podporo. Ta zalog se upravlja po ustavu, ki ga odobri trgovinski minister.

Iz dohodkov omenjenega deleža ali tantieme bode trgovinski minister, na ravnateljev predlog, državnim uradnikom poštno-hranilničnega urada dovoljeval darila (premiije).

§. 36.

Troški za opremo urada, in tako tudi njegovi upravni troški in manjki ali nedostatki, ako bi kateri bili, plačujejo se za zdaj iz ponapredščin poštne uprave. O le-tem odprè poštno-hranilnični urad poštnej upravi račun (konto); omenjene ponapredščine se povrnejo iz čistega donosa, ki ga dadó poslovi državne hranilnice, po meri odobrene bilancije in po izplačilu vseh obresti za vloge, vseh upravnih troškov in drugih razhodkov.

Ponapredščine poštne uprave.

VIII.

Pričuvni zalog.

§. 37.

Čim bodo do cela poravnane ponapredščine, ki jih poštna uprava dá poštno-hranilničnemu uradu, napravi se iz nadaljnjih čistih dohodkov, ki jih dadó poslovi državne hranilnice, pričuvni zalog (reservni fond), ki sme narasti do dveh milijonov goldinarjev avstr. veljave.

Omejitev in plodonosna naložba.

Ta zalog se plodonosno nalaga takisto kakor hranilni vlogi vložnikov. Dohodek, ki ga daje plodonosna naložba pričuvnega zaloga, pomnoži ga do zakonite največine, katere ne sme preseči. Pričuvni zalog naj nikdar ne iznaša več nego 5 odstotkov vseh vlogov skup. Tisti iznosi iz čistega v bilanci razkazanega donosa državno-hranilničnih opravil, kateri se več nimajo v pričuvni zalog oddajati, pripišejo se poštno-državnim dohodkom v dobro, odnosno odpravijo se na poštno upravo. Pričuvni zalog ima v knjigah poštno-hranilničnega urada svoj poseben račun ter naj se posebej v razpregledu drži.

Poslovni donos državne hranilnice prost je davka.

IX.

Kupovanje državnih papirjev za račun vložnikov.

§. 38.

Vsakemu vložniku, čegar hranilna imovina prestopa vložno največino, kupi se, ako po izteku nepredolžnega v členu 11 postave od 28. maja 1882 na mesec dni ustanovljenega roka svoje imovine ne umanjša, ali če pred iztekom tega časa v kupnjo državnih papirjev za svoj račun privoli, toliko državnih papirjev

Kupovanje iz uradne dolžnosti.

v §. 3 tega ukaza naštetih vrst, kolikor je dovolj da mu se imovina pod zakonito mejo največine umanjša.

§. 39.

Kupovanje po naročilu.

Vsakemu vložniku je na voljo, po meri svoje hranilne imovine na tiskanic št. 22 c. kr. poštno-hranilničnemu uradu podati prošnjo, da mu za njegov račun kupi državnih papirjev v §. 3 navedenih vrstá.

Vložniki, ki si dadó kupiti državnih papirjev na svoj račun, naj dotični prošnji pristavijo neko geslo (skrivnico).

§. 40.

Kako se postopa z nakupljenimi državnimi papirji.

Državni papirji, kupljeni za račun vložnikov, pošiljajo se lastnikom o njihovem trošku in v njihovo nevarnost ali se pa iz uradne dolžnosti hranijo brez troškov, in pod poroštvom za številko in kos, kakor tudi za nedotekle kupone.

O hranjenih državnih papirjih vroči poštno-hranilnični urad lastniku rentno ./- knjižico — tiskanica št. 32 —, dvojnik od katere se nahaja pri uradu.

§. 41.

Rentna knjižica.

Rentna knjižica dodeljuje vložniku vse one pravice, kakor vložna knjižica sama, izimši določila odstotkov 1 in 2 člena 17 postave od 28. maja 1882, veljajoča edino v prid vložni knjižici, da namreč hranilnih novcev vloženih pri poštno-hranilničnem, uradu, odnosno hranilničnih vložnih knjižic ni moči v prepoved djati, niti zarubiti, in da zvršilna prisodba poštno-hranilnične knjižice ní dopuščena.

Za rentno knjižico ní zapovedana nikaka največina.

§. 42.

Kako se postopa pri nakupovanju državnih papirjev.

Prošnji ali izjavi o kupnji državnih papirjev treba je priložiti vložno knjižico, in poštni uradi odpravljajo to poslatev kot pismo z vpovedano vrednostjo troškov prosto na poštno-hranilnični urad.

Poštno-hranilnični urad vpiše v knjižico kup državnih papirjev kot vračilo ter pošlje s prvo pošto vložno knjižico z rentno knjižico vred nazaj.

§. 43.

Kako se ravna s kuponi državnih papirjev, katere urad v hrambi ima.

Obresti državnih papirjev, ki jih je poštno-hranilnični urad v hrambo vzel, pišejo se lastnikom rentnih knjižic na podlogi kuponov odrezanih od njih v imovino, in sicer na račun njihove vložne knjižice, ali se pa — kolikor bi to znotraj največine vlogom postavljene ne bilo dopuščeno — v gotovini pošljejo ali tudi v državne papirje preobrnejo, kakor bi vložnik želel. Plačilo v gotovem novci opravi se po vložnikovem pooblastilu tudi tretjim osebam. Dotičnej prošnji treba je vložnikovo geslo pripisati. O tem, da je dotičen posel zvršen, prejme vložnik priznanilo od urada.

§. 44.

Prodaja.

Lastnik rentne knjižice ima pravico, vsak čas podati poštno-hranilničnemu uradu prošnjo, da mu državne papirje ali nekaj njih prodá. Papirji se precej — ko dospe prošnja — prodado na borsi, ter se z dobljenim izkupilom ravna po lastnikovi volji.

§. 45.

Za kupovanje in prodajanje državnih papirjev, in tako tudi za poterjevanje kuponov, odnosno dobitkov pri obrestnih državnih žrebanju podvrženih papirjih bode plačevati zmerno provizijo, katera se določi z ukazom trgovinskega ministra.

Provizija.

Ta provizija se odbije od skupila ali pa v vložnikovo vložno knjižico kot vračilo vpiše.

§. 46.

Tiskanice zastran kupovanja in prodajanja državnih papirjev naj vse biralnice dajo zastonj takim osebam, katere izkažejo da so vložniki.

Kdo ima do-
tično pravico.

Samo vložniki poštne hranilnice imajo pravico, poprijemati se poštno-hranilničnega urada kot posrednika pri kupovanji in prodajanji državnih papirjev.

X.

Odnosaji do vrhovnega računišča.

§. 47.

Računski oddelek poštno-hranilničnega urada drži se pri svojem delu dvoj-
nega knjigovodstva, ali sestavlja vendar izkaze poslovanja in računske sklepe ali završke v obliki, kakersna ustreza veljajočim propisom.

Knjigovodstvo
in pregled.

Po izteku vsakega koledarskega leta treba je sestaviti računsko završilo ter položiti pred vrhovno računišče, zaradi preiskusa po propisu in uradnega djanja.

Vrhovno računišče prigleduje poslovanje ali ravnanje poštno-hranilničnega urada v zmislu cesarskega ukaza nd 21. novembra 1866 (Drž. zak. št. 140).

XI.

Odnosaji do trgovinskega ministerstva.

§. 48.

Poštno-hranilnični urad podstoji trgovinskemu ministru, kateri vrši prigled o poštno-hranilničnem uradu v oziru na njegovo uradovanje in poslovanje.

Ravnatelj poštno-hranilničnega urada poroča trgovinskemu ministru o vseh važnih prigodkih in prejmlje ukazila od ministra za vse istemu pridržane reči in poslove poštno-hranilničnega urada.

Ravnateljeva dolžnost je po iztečaju vsakega koledarskega leta položiti pred trgovinskega ministra podrobno poslovno poročilo o ravnanji, delovanji in stanji poštno-hranilničnega urada in njegovih opravil.

Poleg tega je ravnatelj dolžan vsako leto preudarek ali proračun o dohodkih in potrebščinah vsesкупne poštno-hranilnične službe predložiti trgovinskemu ministru v odobrenje, odnosno zaradi tega, da ukaže potrebovane državne popnapredščine vzprijeti v preudarek poštnih državnih dohodkov.

Iz hranilnih vlogov kupljeni, kakor tudi za račun vložnikov v hrambo prejeti državni papirji nahajajo se pod vkupno zapiro glavnega blagajničarja poštno-hranilničnega urada in blagajničnega priglednika, in pa enega opravitelja (funkcijonarja), katerega trgovinski minister določi v to, da bode hranil en ključ.

Poštno-hranilnični urad ustanovi se kakor velewa njegov ustrojni ustav, ter vrši svoja dela na temelji postave od 28. maja 1882 (Drž. zak. št. 56), tega izvršitvenega ukaza, dalje na podlogi svojega ustrojnega ustava, svojega poslovnega reda, svojega službenega reda, uradnega poučila uradnikom in nameščencem poštno-hranilničnega urada, in pa navodila, ki se izdà za c. kr. poštne urade v izvršbo poštno-hranilnične službe.

Odnosaje poštno-hranilničnega urada do pridodanega sveta uravnuje ustrojni ustav za pridodani svet.

Pino s. r.

Ustav za ustrojbo sveta poštno-hranilničnemu uradu pridanege.

§. 1.

Po členu I postave od 28. maja 1882 pridodani svet je posvetovalen organ trgovinskega ministra v oziru na poslove poštno-hranilničnega urada.

§. 2.

Svet ta sestoji iz devet udov, namreč:

- I. enega prezidenta, ki ga Njegovo Veličanstvo cesar imenuje na 5 let;
- II. štirih strokovnjakov, ki jih trgovinski minister imenuje iz obrtniških in trgovskih krogov ljudstva;
- III. treh aktivnih c. kr. državnih uradnikov, ki jih takisto imenuje trgovinski minister;
- IV. ravnatelja c. kr. poštno-hranilničnega urada.

§. 3.

Vsako leto izstopijo, in to po vrsti, katero je v prvem letu z žrebanjem določiti, dva uda strokovnjakov vzeti iz obrtniških in trgovskih krogov ljudstva in en ud iz kroga državnih uradnikov. Na mesto izstopivših voli svet uda iz obrtniških in trgovskih krogov ljudstva in imenuje trgovinski minister enega novega uda izmed državnih uradnikov.

Izstopivši udje pridodanega sveta smejo se vnovič izvoliti, odnosno vnovič imenovati.

Trgovinskemu ministru pristoji pravica, vsak čas ta pridodani svet razpustiti, vendar poskrbi on v tem slučaju za to, da bode precej nov svet sestavljen

§. 4.

Udje, kateri umrjé ali s kakega drugega vzroka iz sveta odstopijo, nadomestijo se — po kategoriji, kateri pripadajo, — takisto in o tistem času, kakor ako bi bili izstopili po vrsti z žrebom določeni.

§. 5.

Udje pridanege sveta morajo na Dunaji stanovati, razven prezidenta in dveh udov strokovnjakov iz obrtniških in trgovskih krogov ljudstva vzeti, katerih stanovališče ni omejeno na Dunaj.

§. 6.

Za ude tega sveta smejo se izvoliti samo take osebe, katere se po državno-zbornem volilnem redu v postavi od 2. aprila 1873 (Drž. zak. št. 41) smejo v državni zbor izvoliti (§§. 19 in 20). Ude, kateri bi med časom te svoje službe izgubili kak uvet svoje volilnosti, smatrati je za izločene ude.

§. 7.

Svèt se shaja v uradnih prostorih poštno-hranilničnega urada na povabilo prezidenta prvosednika. Kobi prezidenta zadela kaka zapreka, imenuje mu trgovinski minister namestnika za čas, dokler traja zapreka.

§. 8.

Pravilni letni zbor poštno-hranilničnemu uradu pridodanega sveta biva po tem ko je bilancija rečenega urada narejena, in sicer na priobčilo, ki ga ravnatelj stori prezidentu.

Vrhu tega zbira se ta svet vselej, kolikorkrat to trgovinski minister ukaže, ravnatelj želi ali 4 udje sveta najmanj zahtevajo. Dotična priobčila je namerjati na prezidenta.

Na prvosednikovo povabilo smejo se k sejam pozvati funkcionarji trgovinskega ministerstva ali druge osebe kot veščaki. Le-ti veščaki nimajo pravice, svoj glas oddajati.

§. 9.

Tisti udje pridanega sveta, kateri niso državni uradniki, storé obljubo v roke trgovinskega ministra. Urad uda tega sveta je časten urad ter se brez plačila opravlja.

Tisti udje, ki stanujejo zunaj Dunaja, imajo pravico do dnin po 8 gld. in do povračila potnih stroškov po obrazci, ki se ustanoví.

§. 10.

Pridanemu svetu pristoji pravica, vpogledati v knjige in račune poštno-hranilničnega urada, ter dati si poročati od ravnatelja o uradovem stanji in poslovanji.

Svèt daje, bodi po naročilu trgovinskega ministra, bodi iz svoje lastne inicijative od sebe mnenje, kako bi bilo poslovni promet poštno-hranilničnega urada popraviti ali zboljšati ter predlaga dotične nasvete trgovinskemu ministru.

Zvršitveni ukaz, glavne črte za uredbo poštno-hranilničnega urada in ustav za ustrojbo sveta samega ne izpreminjajo se, dokler pridani svèt ne bi izjavil svojega mnenja o tem, je li premena koristna ali ne.

§. 11.

Svèt ukreplje s prosto večino glasov od udov, kar jih je pričujočih na pravredno sklicanem zboru. Pri enakosti glasov razločuje prvosednikov glas.

Da bode sklep (ukrep) sveta veljaven, potrebno je, da je najmanj 6 udov brez prezidenta zbranih.

O njegovih sklepih piše se zapisnik, katerega ravnatelj poštno-hranilničnega urada polaga pred trgovinskega ministra.

Ravnatelj ima pravico, v danem slučaju svoj negativen glas dati v zapisnik ter v posebni vlogi zagovarjati.

§. 12.

Pridani svet sklepa sam svoj poslovni red, kateri potrebuje odobrenja od trgovinskega ministra.

Glavne črte

za

uredbo c. kr. poštno-hranilničnega urada.

§. 1.

S postavo od 28. maja 1882 (Drž. zak. št. 56) ustanovljeni c. kr. poštno-hranilnični urad je upravni urad, ki ima svoj sedež (stolico) na Dunaji, ter poslove s postavo od 28. maja 1882 državni hranilnici odkazane na podlogi izvršenega ukaza od 10. oktobra 1882 (Drž. zak. št. 163) in pričujočih glavnih črt vodi in vrši.

Pridodasta se c. kr. poštno-hranilničnemu uradu po cesarskem ukazu od 21. novembra 1866 (Drž. zak. št. 140) posebna blagajnica (kasa), in tako tudi računsk oddelek, ki naj službuje kot uradovo računarstvo. V oskrbovanje potrebnih del dovoli se poštno-hranilničnemu uradu potrebno konceptno, računsko in manipulacijsko osebje kot lastno uradno osebje.

Poštno-hranilnični urad zastopa — vršeč svoje poslove — državno upravo proti vnanjemu svetu, podstoji neposredstveno trgovinskemu ministru ter pripada pod ročju poštne uprave.

§. 2.

Po njegovem Veličanstvu cesarji imenovani ravnatelj (direktor) c. kr. poštno-hranilničnega urada zastopa pravoredu poštno-hranilnični urad.

Ravnatelj vodi vse poštno-hranilničnemu uradu zakonito odkazane posle. On je odgovoren za poslovršbo in sicer, v kolikor ni njemu neposrednje izročena, na ta način, da je dolžan skrbeti za to, da bodo v to pozvani organi službo, kakor je v redu, opravljali, ter priganjati jih, naj vsak svojo službeno nalogo izvršuje, kakor ga veže dolžnost.

Kot namestnik pridodá se ravnatelju na njegov predlog ravnatelja namestnik v šestem činovnem razredu državnih uradnikov.

Pravovezna izrecila v imenu poštno-hranilničnega urada morajo oddajati se po ravnatelji ali njegovem namestniku.

Ravnatelj vodi samostalno poštno-hranilnični urad, kolikor dotična uradna djanja niso pridržana trgovinskemu ministru ter ne potrebujejo, da bi jih le-ta odobril.

Kako je ravnateljevo stanje do pridodanega sveta, to uravnjuje ustav za ustroj tega sveta.

Ravnateljeva reč je skrbeti za potanko izpolnjevanje vseh zakonitih propisov, ki se tičejo poštne hranilnice, in znotraj svojega področja, dajati vsa uka-

Razmer
poštno-hranil-
ničnega
urada.

Načelnik.

zila, ki so potrebna in primerna v to, da se tekoča služba vzdržuje, v red deva in pospešuje. Za vsa to področje presežajoča uradna djanja mora se poprej obračati na trgovinskega ministra, kako bi on stvar razložil.

§. 3.

Odobrenju trgovinskega ministra podleže sosebno:

1. Uredba ali ustroj poštno-hranilničnega urada in ustanovitev osebja in dotičnih pristojbin;
2. ustav za pridodani svèt in istega poslovni red;
3. navodilo za c. kr. poštne urade v izvrševanje poštno-hranilnične službe;
4. poslovni red poštno-hranilničnega reda in službeni red tega urada;
5. ustav za poštno-hranilničnega urada zalog za pokojnine, vdove in sirote in v podporo;
6. imenovanje, oziroma nameščanje uradnikov in nameščencev poštno-hranilničnega urada;
7. proračun, bilancija, letno-računski sklep in letno poročilo;
8. ustanovitev tantieme iz donosa in ustanovitev darila ki se dovoli skupnosti državnih uradnikov poštno-hranilničnega urada;
9. podelitev nagrad in novčnih podporščin, katere za uradnike in nameščence presežajo 100 gld. na leto, in za služabnike 40 gld. na leto;
10. podeljevanje dopusta ravnatelju sploh, in ostalemu osebju poštno-hranilničnega urada, kadar dopust čez 6 tednov traja;
11. vse razloke, ki jih postava od 28. maja 1882 posebej trgovinskemu ministru odkazuje.

Predmeti, ki potrebujejo odobrenja trgovinskega ministra.

§. 4.

Poštno-hranilnični urad ima šest oddelkov, namreč:

1. tajništvo;
2. prigledništvo;
3. knjigovodstvo;
4. blagajnica;
5. dopisništvo;
6. odpravništvo.

Oddelki poštno-hranilničnega urada.

Tajništvo sestavlja, kjer ravnatelj tega sebi osebno ne pridrží, poslovne spise v občenji z ministerstvu, oblasti in uradi, pripravlja predloge o premeni ukazov in drugih zakonitih propisov, deva v red oznanila poštno-hranilničnega urada, ki se imajo razglasiti, dopisuje obrtnikom ali trgovcem kot takim, napotuje poslove pri kupovanji in prodajanji državnih papirjev, daje od sebe mnenje o tegobnih pravnih slučajih v uradnem prometu, obravnjuje uradovo statistiko v narodno-gospodarstvenem oziru, preiskuje neprilike, ki bi se primerile pri biralnicah, izdaje podpisane nakaznice in knjižice, oskrbuje urada osebne reči, načrtuje blagajnične nakaznice, ima delo z vpoložnim zapisnikom in arhivom. Tajništvu na čelu stoji prvi tajnik. Temu podreden je en komisar, en asistent in en konceptni praktikant. Ako bi se poslovi poštno-hranilničnega urada bolje razvili, pridodasta se tajništvu: en pravni konzulent in en borsni disponent.

Opravila 2 oddelka — prigledništva — obsezajo: pregledovanje vseh poslovnih spisov, kar se jih nateka v občenji z vložniki in poštними uradi, postav-

ljanje dnevne bilancije (razmernice), prejemkov in izdatkov, popisovanje (izpolnjevanje) nakaznic in hranjenje protipisov. Osebe prigledništva sestoji s početka poslov iz priglednika, ki je oddelka načelnik, dveh pristavov (adjunktov), enega nameščenca do odpovedi in enega računskega praktikanta.

Oddelek 3, knjigovodstvo, deli se na dva podrazdelka; prvi vrši pravo knjigovodstvo urada, a drugi račune vložnikov in poštnih uradov.

Oddelku 3 stoji na čelu en c. kr. računski svetovalec v VIII. činovnem razredu državnih uradnikov; njemu podredni so: a) knjigovodnik, en nameščenec do odpovedi, b) revident (preglednik), en državni uradnik IX. činovnega razreda in c) različni računarji do odpovedi namešчени.

Poštno-hranilničnega urada knjigovodstvo slušbuje kot c. kr. računski oddelek. Ono nadzira pravšno vršbo poslov uradne blagajnice, vzdržuje odnošaje do poštno-strokovnega računskega oddelka ter polaga pred ravnatelja proračun, bilancijo in računsko završilo. Knjigovodstvo obdeluje uradovo statistiko.

Oddelek 4, blagajnica ali kasa, oskrbuje neposredni novčeni (denarni) promet urada, hrani novce, kolikor jih ostaja, državne papirje in druge plodonosne naloženine, ter vzdržuje blagajnično občenje s c. kr. doljno-avstrijsko pošto blagajnico kot blagajnico osrednjega vodstva.

Oddelku 4 stoji na čelu: en blagajničar v IX. činovnem razredu državnih uradnikov, kateremu je pridani blagajnice priglednik v IX. činovnem razredu državnih uradnikov. Le-ta hrani drugi ključ do novcev in vrednotnih papirjev.

Oddelek 5, dopisništvo, vzdržuje občenje poštno-hranilničnega urada z vložniki in poštnimi uradi, izdaje potrdila o novih vlogih ter preiskuje in obravnjuje nepravilne slučaje, ki se pripetijo v poslih, v kolikor se ne tičejo pravnih vprašanj.

Oddelku 5 stoji na čelu do odpovedi namešчени prvi dopisnik urada, kateremu je pridodan drugi tudi do odpovedi namešчени dopisnik.

Oddelek 6 — odpraviništvo (ekspedit) — prejmlje dnevne poslatve poštnih uradov in vloge (prošnje) vložnikov, katere se v tem oddelku odpirajo (odpečatujejo), prerazbirajo ter v različne oddelke urada razdajó.

Odpraviništvo oskrbuje takisto razpošiljanje poslovnih spisov ali kosov.

Odpravištvu na čelu stoji en oficijal v X. činovnem razredu državnih uradnikov. Stalež osebja in pristojbin poštno-hranilničnega urada obseza priloženi izkaz, kolikor ga je moči postaviti o začetku opravil. Ako bi dalje po razvoji poštno-hranilničnega urada postalo potrebno osebje pomnožiti, zgorí se le-to po meri potrebe.

§. 5.

Vsi služniki poštno-hranilničnega urada podstojé ravnatelju ter so dolžni poslušnost njegovim naročilom.

Razdeljujejo se na uradnike, prave državne uradnike, nameščence do odpovedi, pomočne delavce in služabnike.

Uradniki in nameščenci poštno-hranilničnega urada pridajó mu, odnosno vzpriemljejo se najpred samo začasno, in bodo stoprv potem zatrdno namešчени, če ravnatelj spozná da so sposobni.

Trgovinski minister jih po ravnateljevem predlogu začasno pridaje, odnosno vzpriemlje, in tako tudi zatrdno (definitivno) namešča, ter v službi povišuje.

Služabnike in pomočne delavce — diurniste — vzpriemlje ravnatelj, držeč se veljajočih propisov, med mejami staleža za osebe in pristojbine istega.

§. 6.

Službeni red uravnuje službene razmere služnikom poštno-hranilničnega Službeni red.
urada.

§. 7.

V tečaji letne četrti od ravnatelja vzprijeti služabniki dajo se trgovinskemu Izkaz o kaki
ministru na znanje z dotičnim izkazom. premeni.

§. 8.

Ravnatelju se prepuščajo:

- a) stavbene poprave, če dotični troški ne prestopajo 300 gld. na leto dni;
- b) dobava in poprava opravnih ali pobišnih stvari za urad, če troški v enem letu ne dosežajo čez 300 gld.;
- c) dobava pisarničnih potrebščin, kurjavne in svečavne tvarine znotraj ustanovljenih v proračunu vsot.

Stavbe,
oprava, pisar-
nične potreb-
ščine, kurjava
in svečava.

§. 9.

Ravnatelj sme nagodbe o pravnih ali drugih pravnih poslih sklepati, ven-
dar samo s privoljenjem c. kr. finančne prokurature, ako iznos, kateri se ima
popustiti ali komu pripustiti, ne preseza 300 gld. in če se v odplačilo dolga
državni blagajni ne dovoljuje daljšnji nego dveletni rok.

Nagodbe
v pravnih.

§. 10.

Vršba poštno-hranilnične službe uravnuje se s posebnimi propisi.

Propisi ovršbi,

Tiskalice (tiskovine) v dodatku.

D o d a t e k.

Vložna knjižica.

Knjižica ta se dne vsako leto pošilja

pod priporočilom, vendar poštne prosto v zavitku, kateri se dobi zastonj pri vsakem poštnem uradu. Knjižica se vložniku brez odloga nazaj pošlje po tem, ko se vpišejo obresti.

Kaka nadaljšnja dopoved dobode se pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu na Dunaji, in pa pri vsakem c. kr. poštnem uradu.

Le-ta knjižica je izdana po postavi od 28. maja 1882 (Drž. zak. št. 56) ter zapisana v knjigah c. kr. pošto-hranilničnega urada na Dunaji.

Skupina	Št.
Pisme	
Država je porok za vračilo vsacega vloga in za obresti od njega.	
	
C. kr. pošto-hranilnični urad na Dunaji.	
To knjižico je treba vsako leto enkrat, namreč dne.....	
poslati pošto-hranilničnemu uradu na Dunaj.	

Pouk o pošto-hanilničnem poslovanji.

I. Kot biralnice c. kr. pošto-hranilničnega urada napravljeni so malo ne vsi c. kr. poštni uradi, kar jih je po kraljevinah in deželah zastopanih v državnem zboru, ter je njih dolžnost, pošto-hranilnično službo opravljati vsak dan v uradnih urah, ki so zapovedane za pošto službo.

Vse biralnice (c. kr. poštni uradi) prejemajo vloge (vložke) ter jih vračujo (nazaj plačujejo).

Vsi vlogi in vsa vračila vpisujejo se v knjižico (bukvice). S to knjižico vložnik lahko pri vsaki biralnici (c. kr. poštnem uradu) vračilo dobode ali pa kaj dalje vloži.

Najmanjši vlog v knjižico je 50 krajcarjev; vsak vlog mora biti tak, da se dá s 50 deliti.

Nihče si ne sme sam ali po kom drugem vzeti več nego eno pošto-hranilnično vložno knjižico, ker bi sicer izgubil obresti in po okolnostih tudi glavnico (kapital). Ali vsakdo sme poleg vložne knjižice imeti eno tako imenovano „pošto-hranilno karto“.

Pošto-hranilne karte so listi ali proge debelejšega papirja z vtiskano Pisemsko znamko (marko) in primernim prostorom, kamer se prilepljajo ostale znamke.

Pošto-hranilne karte prodajejo vsi poštni uradi in prodajalci poštne vrednotnice po ceni vtiskane znamke.

Namen pošto-hranilnih kart je omogočiti, da si kdo lahko prihrani tudi po manj nego 50 krajcarjev.

Kadar je takšna pošto-hranilna karta ponalepljena z znamkami, ki so vredne 50 krajcarjev, vzpremejo jo biralnice pošto-hranilničnega urada za vlog.

Ako ima kdo pošto-hranilno karto, a še nima pošto-hranilnične vložne knjižice, to mu se dá namesto nje taka knjižica, če nasproti že ima vložno knjižico, vpiše mu se va-njo takó prihranjeni iznos od 50 krajcarjev kot nov vlog na dobro. Ako kdo prilepi znamke pokazene ali ki so bile že enkrat porabljene, to jih biralnice ne bodo jemale.

Za vloge počeni od enega goldinarja dajo se obresti po tri goldinarje za sto na leto dni.

Kar je komu čez tisoč goldinarjev avstrijske veljave v hranilno imovino pisano, to ne nese obresti. Obresti se vpisujejo v vložno knjižico ter pridevajo glavnici, praviloma o priliki, ko se knjižica prepošilja v obletni dan prve vložbe za čas do tistega 31. dne decembra meseca, ki je bil pred tem obletnim dnem.

II. Vložnik mora o prvem vlaganju svoje ime in svoj priimek zapisati na določeno v to mesto 3. strani vložne knjižice ter pristaviti: svoj poklic (svoje zvanje) ali delo, s katerim se bavi, kraj, dan, mesec, leto svojega rojstva, kakor tudi kraj, kjer stanuje, in svoje stanišče. Prosto mu je, o tej priliki povedati nadpis (adreso), ki utegne biti različen od njegovega stanišča, — in pod tem bode mu se vročevalo vse, kar od pošto-hranilničnega urada na-nj pride. Dalje mora vložnik svojeručno podpisati „protipis“, kateri je v vložni knjižici. Tudi si lahko izbere „geslo“, ki se bode v potaji imelo, ter zapiše na določeno mesto protipisa.

Le-to ima to moč, da vzmore po tem vračilo prejeti samo ta, kateri to geslo (gaslo) pové; s tem bode še bolje zagotovljeno, da se vračilo dá samo temu, kdor ima pravico do njega.

Poleg tega pa si je gesla imetelj s tem na dobičku, ter lahko brez nadaljnjih formalnosti tretje osebi pooblastilo, na mesto njega vzdigniti kako izplačilo, dá prosto s tem, da geslo in svoj podpis na dotično tiskanico dene.

Vložnikom, kateri imajo domovinski list, delavske ali poselske bukvice, sme, če ne znajo pisati, poštni služnik biti za pričo (svedoka).

III. Sme se tudi kaj za koga drugega vložiti. V tem slučaju mora „položnik“ svoje ime podpisati na protipisu in v vložni knjižici.

Vračila se dotle opravljajo položniku na njegov podpis in ne vložniku, dokler le-ta ne dá vzprijeti svojega podpisa na mesto položnikovega.

IV. Vsak vlog mora poštni služnik, kateri ga prejme, precej vpisati v vložno knjižico ter se mora le-ta vpis v knjižici opremiti z dnevnim pečatom biralnice c. kr. poštne urada in podpisom poštne služnika. Vložniki naj, predno odidejo iz urada, po tanko pregledajo vpise v vložni knjižici ter se prepričajo, da je vse prav vpisano. Vložne knjižice naj si oni sami osebno hranijo. Varnost vlogov pri pošto-hranilničnem uradu se pa posebno s tem bolje poviša in zagotovi, da se plačila vrše samo na podpis vložnika (položnika) ali ugovorega svedoka, (če namreč vložnik ne zna ali ne more pisati), ali pooblaščenca, kar ima svojo pomembo tedaj, ko bi se knjižica izgubila ali ko bi jo kdo zmaknil.

Poleg potrdila o prejemu, katero vložniki v svojih knjižicah od poštne služnika dobivajo, pošilja jim pošto-hranilnični urad na Dunaji za vlog še posebno „prejemno potrdilo“. Ako bi to „prejemno potrdilo“ v 14 dneh, vložniku ne došlo, ali če bi isto kazalo kako pomoto glede iznosa ali imena, ali kakor si koli drugače bodi obujalo kak pomislek, to naj vložnik „reklamacijo“, ki je v vložni knjižici, iz nje odtrga, popiše, kakor slučaj nanese, v priskrbljen zavitek dene ter kot priporočeno (rekomandirano) pismo na pošto-hranilnični urad na Dunaj pošlje.

P. H. št. 1.

V. Dopisovanje vložnikov na tiskanicah, ki jih izdaje pošto-hranilnični urad, tako s pošto-hranilničnim uradom samim, kakor tudi s c. kr. poštami ravateljstvi in biralnici (c. kr. poštami uradi) je vselej poštne prosto, tudi če gre za priporočeno pismo.

Ali ta ugodnost se ne uporablja na poslatve državnih papirjev niti novce (denarje), ki se pošiljajo vsled tega, ker so bili taki papirji prodani ali ker so se obresti od njih potegnile. V teh slučajih treba je opravljati propisano pošto pristojbino.

Vse vloge, ki jih vložniki, njihovi zakoniti zastopniki ali pooblaščenec v rečeh pošto-hranilnične službe namerijo na pošto-hranilnični urad, na pošta oblastva in njihove organe in takisto tudi prenosi pošto-hranilničnih vložnih knjižic prosti so štempla in pristojbin.

Dohodki, ki jih imajo vložniki iz pošto-hranilničnih obresti, oproščeni so dohodarine in vsakega davka, kateri bi kdaj utegnil na nje mesto priti.

VI. Vložna knjižica daje se vložniku zastonj in takisto se tudi knjižice, v katerih ni več prostora za nadaljšnje vpise, zastonj zamenjujejo za nove.

Ako katera knjižica vsled kekega prigodka ni več za rabo, naj vložnik na ravnost prosi za zamenjo, in knjižica mu se zamenja za novo in on plača deset krajcarjev v pisemskih znamkah.

Kadar se knjižica izgubi, naj izgubitelj le-to na tiskanic, ki mu jo vsaka biralnica (c. kr. poštni urad) zastonj dá, pošto-hranilničnemu uradu na Dunaji naznani, naj kolikor je mogoče po tanko pové belege ali znamenja svoje knjižice, kar se jih spominja, po tem podrobnejše okolnosti, v katerih je knjižico izgubil in pa svoj popolen nadpis ter naj priloživi deset krajcarjev v pisemskih znamkah poprosi, da bi mu se izročil dvojniki (duplikat).

VII. Vložnik sme vsak čas s propisano odpovedjo zahtevati, da se mu nekaj njegovega vloga ali ves vlog vrne (nazaj plača). Odpoveduje se s posebno tiskanico, namreč na kuponu iz odpovedne knjižice, katero vložnik ob enem z vložno knjižico zastonj dobode. Ta kupon je treba prav popisati ali izpolniti; obsezati mora:

1. odpovedani iznos ali znesek (koliko se odpoveduje);
2. ime tiste biralnice (c. kr. poštne urada) v kateri izmed kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru, kjer se ima plačilo opraviti;
3. nadpis (adreso), pod katerim želi vložnik da bi prejel plačilno nakaznico;
4. njegov podpis;
5. njegovo geslo, če si je bil katero izvolil.

Kupon je bodi na ravnost bodi po kateri biralnici (c. kr. poštnem uradu) vpsolati na c. kr. pošto-hranilnični urad na Dunaj, ter sme vložnik zahtevati, da mu se poslatev poštne prosto priporoči.

Na odpoved pošlje pošto-hranilnični urad vložniku pod nadpisom, kakor ga je povedal, ali tudi *poste restante* plačilno nakaznico, katere velja dva meseca.

Nakaznica se praviloma pošilja s prvo pošto, a vsekakor tako hitro, da bode moči vračilo izvršiti v roku, ki ga določa postava od 28. maja 1882, namreč: pri odpovedi iznosov med deset in sto goldinarjev v petnajstih dneh, pri odpovedi iznosov med sto in petsto goldinarjev najdalje v enem meseci in naposled pri odpovedi iznosov čez petsto goldinarjev najdalje v dveh mesecih po tem, ko je odpoved v pošto-hranilnični urad dospela.

Ta plačilna nakaznica, katero naj vložnik pred poštним služnikom podpiše, se odda in ob enem pokaže vložna knjižica, v katero poštni služnik nazaj plačani iznos vpiše in od skupne imovine odbije; na to izplačevalnica vložniku vračilo opravi.

Vračila ne smejo biti manja od enega goldinarja razen ko bi vsa imovina iznašala manj nego goldinar. Vložnik sme katero koli osebo pooblastiti, da vzdigne odpovedani iznos, in sicer sme to pooblastilo sluti na določen posamičen slučaj ali na nedoločen čas.

Tak vložnik, kateri ima geslo, lahko pooblastilo, da kdo sme posamičen določen iznos potegniti, prosto s tem dá, da na tiskanico v to namenjeno, povedavši pooblaščenčovo ime, geslo zapiše in svoj podpis pristavi.

To pooblastilo in pa vložno knjižico in plačilno nakaznico izroči ali pošlje on pooblaščenec, kateri na to — oddavši plačilno nakaznico, katero mora podpisati, in pokazavši vložno knjižico, izplačani iznos prejme.

Ako dotični vložnik nima gesla, tedaj mora vložnikov podpis na pooblastilu župnik (fajmošter) tiste občine ali občinski župan, katero c. kr. sodišče ali kak c. kr. beležnik (notar) potrditi. Pri bolniku je dovolj, da podpis zdravnik potrdi, pod uvetom če ima pravico, ljudi ozdravljati.

S tem, da vložnik koga na nedoločen čas pooblasti, postane mu mogoče storiti, da se iznosi, ki jih odpove, izplačujejo človeku, kateremu je on enkrat za vselej do oporeka oblast dal, bivaj on v tistem ali v katerem drugem določenem kraju, ter

mu ni treba za vsako posamično vračilo novega pooblastila izdajati. Ta pooblastitev na nedoločen čas mora se napisati na neki v to namenjeni tiskanici ter jo je treba vselej sodno ali po notarji dati overoviti. Ona ima dva kupona, ki služita za vzprijem podpisa tiste osebe, kateri se daje oblast. Ko pooblaščenec pooblastilo podpiše, določen je vložnik tako podpisano pooblastilo pokazati poštnemu uradu svojega kraja.

Dotični poštni služnik se podpiše na to pooblastilo ter ga dá vložniku nazaj a kupona pošlje pošto-hranilničnemu uradu na Dunaj.

Eden teh kuponov ostane pri njem, drugi se odpravi izplačevalnici, da ga hrani. Na to bode vložnikovo delo, da pooblastilo pooblaščenec pošlje.

Odpoveduje se, kakor je navadno, samo da mora vložnik zahtevati, naj se plačilna nakaznica pošilja pooblaščenec, katerega adreso mora povedati.

Vložnik pošlje vložno knjižico, da se z njo vračilo vzdigne, kakor se mu pozdi, ali pooblaščenec ali pa izplačujoči biralnici. V poslednjem slučaju naj se poslatev priporoči ter je poštne prosta.

Biralnica pošlje vložniku precej po opravljenem izplačilu, a najdalje v osmih dnevih njegovo knjižico poštne prosto nazaj.

Pooblastilo na nedoločen čas ostaja v rokah pooblaščenega. Vložnik sme vsak čas pooblastilo oporeči (preklicati). Le-ta oporek mora se na tiskanic št. 15 c pošto-hranilničnemu uradu priobčiti ter je veljaven od dne, katerega se stranki o tem izdā potrdilo. Do te dobe sme pooblaščenec odpovedane iznose za vložnika potegovati.

Pooblastitve kekega vložnika v vnanji deželi, iz takega kraja, kjer ni avstrijskega poštne urada, potrebujejo, da bodo veljavne, take poveritve vložnikovega podpisa, kakeršna je z avstrijske strani zapovedana za pooblastila na vnanjem izdana.

V takem slučaju pošiljajo se pooblastitve na nedoločen čas vprav pošto-hranilničnemu uradu na Dunaji, kateri ukaže po tem, da se podpis pooblaščenega človeka dobi, in kar bode nadalje potrebno.

VIII. Kadar imovina katerega vložnika prestopi največji dopuščeni iznos, naj mu pošto-hranilnični urad naroči svojo hranilno glavnico umanjšati.

Ako le-ta v enem meseci po tem naročilu svoje imovine ni umanjšal, ali če v tem roku ni sam poprosil, da bi mu se kupili avstrijski državni papirji, tedaj se tolikšen iznos, kolikršen je zadosti, da mu se imovina zniža na zakonito dopuščeno mero, — uporabi v nakup avstrijskih državnih papirjev.

Vložniku, kateri ima primeren iznos pri pošto-hranilničnem uradu na razpolo, vsak čas je prosto, pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu zahtevati, da se na njegov račun kupijo avstrijski državni papirji; v dotični prošnji, ki jo je narediti na neki določeni tiskanici, mora biti navedeno geslo, ter se ji mora o prvem nakupu priložiti vložna knjižica sama, a o vsakem nadaljšnjem nakupu vložna in rentna knjižica (glej niže).

Poslatev se kot pismo z vpovedano vrednostjo poštne prosto odpravlja. Kupljeni državni papirji se ali vložnikom o njihovem trošku in na njihovo nevarnost pošiljajo, ali uradoma strokov prosto in pod poroštvom za številko in število kosov, kakor tudi za nedoteke kupone hrani.

O hranjenih državnih papirjih izroča pošto-hranilnični urad vložnikom „rentno knjižico“. Obresti državnih papirjev, katere je pošto-hranilnični urad v hrambo prejel, bodo se na podlogi kuponov, ki se od njih odrežejo, lastnikom rentnih knjižic na računih (konti) njihovih vlogov v dobro pisale, ali če bi to znotraj propisane največjine za vložke ne bilo dopustno, — po vložnikovi želji, v gotovem novci njemu pošiljale ali pa v državne papirje preobračale.

Imetelj rentne knjižice sme tudi vsak čas pri pošto-hranilničnem uradu zahtevati, da se njegovi državni papirji pošljejo njemu ali pa prodado.

Kupovanje in prodajanje državnih papirjev, in pa prejetanje novcev za kupone, odnosno dobitkov pri obrestnih zrebanju (lozanju) podvrženih državnih papirjih opravlja se za zmerno provizijo, katere se od izkupila odbije ali pa v vložno knjižico kot vračilo vpiše.

Tiskanič gledé kupovanja in prodajanja državnih papirjev naj vse biralnice zastonj izročajo takim osebam, ki izkažejo, da so vložniki.

IX. Poštni služniki, kateri komu drugemu in ne svojim nadstojnikom karsikoli bodi povedó o imenih vložnikov ali o tem, koliko ima kdo hranilne imovine (člen 6), podvržejo se disciplinarnemu postopku ter bodo po okolnostih v kazni iz službe djani.

Sme se torej vsak vložnik s polnim doverjem nadjati in zanašati, da se bode trdó molčalo o njegovih poslovi, ki se tičejo poštne hranilnice, in sicer tako v oziru na navadno pošto-hranilnično službo, kakor tudi v oziru na poslovanje z državnimi papirji.

Vložna knjižica		Št.	
			
C. kr. poštno-branilnični urad pod državnim poroštvom.			
Podpis vložnika ali položnika:			
Opomnja.			
Vložniki, kateri pisati ne morejo ali ne znajo, morajo svoje ročno znamenje pred pričo (svedom) pristaviti in priča mora to znamenje potrditi.			
Ime in priimek vložnika:			
poklic ali delo, s katerim se bavi :			
kraj, dan, mesec, leto rojstva:			
kraj, kjer stanuje, in stanišče:			
.....			
položnik:			
Ime, priimek, poklic, kraj, kjer stanuje:			
.....			
Nadpis:			
Tu se sme povedati nadpis, ki je različen od kraja, kjer kdo stanuje, in od stanišča; ter se bodo vročbe poštno-branilničnega urada vlož- niku pod tem nadpisom opravljale.			

Protipis.

št.

pisme

Vložne knjižice

Geslo :

Vsak vložnik lahko si izvoli ter tu gori zapiše geslo ali
geslo, ki ostane skrivno. V tem slučaju dajo se vrátila
samo, če ima odpoved to geslo na sebi.

To popisuje poštni služnik:

Poklic (stan)

rojen v dne (kraj) (kronovina)

stanujoč v dne postaja s tem vložnik pri poštno-branilničnem uradu na Dunaji po postavi
od 28. maja 1882 (Drž. zak. od l. 1882, št. 56) in dotičnih ukazih.

dne 18

Ime položnika in priče, Podpis vložnika ali položnika:

če je katerega: Podpis priče:

glavica od		Pri obrestni meri po 3 odstotke nese obresti v polu-mesecih																								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
gl.	k	k r a j c a r j e v																								
1	.	.	.	.	.	.	.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3
2	.	.	.	.	1	1	1	1	2	2	2	2	3	3	3	3	4	4	4	4	5	5	5	5	5	6
3	.	.	1	1	1	2	2	3	3	3	4	4	4	4	5	5	6	6	6	7	7	7	8	8	8	9
4	.	1	1	2	2	3	3	4	4	5	5	6	6	7	7	8	8	9	9	10	10	11	11	11	12	12
5	.	1	1	2	3	3	4	5	5	6	6	7	8	8	9	9	10	10	11	11	12	13	13	14	14	15
6	.	1	2	3	3	4	5	6	6	7	8	9	9	10	11	12	12	13	14	15	15	16	17	17	18	18
7	.	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19	20	21	21	22
8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	27
9	1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	12	13	14	15	16	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	30
10	1	2	3	5	6	7	8	10	11	12	13	15	16	17	18	20	21	22	23	25	26	27	28	30	31	33
11	1	2	4	5	6	8	9	11	12	13	15	16	17	19	20	22	23	24	26	27	28	30	31	33	34	36
12	1	3	4	6	7	9	10	12	13	15	16	18	19	21	22	24	25	27	28	30	31	33	34	35	37	39
13	1	3	4	6	8	9	11	13	14	16	17	19	21	22	24	26	27	29	30	32	34	35	37	38	40	42
14	1	3	5	7	8	10	12	14	15	17	19	21	22	24	26	28	29	31	33	35	36	38	40	42	44	46
15	1	3	5	7	9	11	13	15	16	18	20	22	24	26	28	30	31	33	35	37	39	41	43	45	47	48
16	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	51
17	2	4	6	8	10	12	14	17	19	21	23	25	27	29	31	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52	54
18	2	4	6	9	11	13	15	18	20	22	24	27	29	31	33	36	38	40	42	45	47	49	51	54	56	57
19	2	4	7	9	11	14	16	19	21	23	26	28	30	33	35	38	40	42	45	47	49	52	54	57	60	63
20	2	5	7	10	12	15	17	20	22	25	27	30	32	35	37	40	42	45	47	50	52	55	57	60	63	66
21	2	5	7	10	12	15	18	21	23	26	28	31	34	36	39	42	44	47	49	52	55	57	60	63	66	69
22	2	5	8	11	13	16	19	22	24	27	30	33	35	38	41	44	46	49	52	55	57	60	63	66	69	72
23	2	5	8	11	14	17	20	23	25	28	31	34	37	40	43	46	48	51	54	57	60	63	66	69	72	75
24	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36	39	42	45	48	51	54	57	60	63	66	69	72	75	78
25	3	6	9	12	15	18	21	25	28	31	34	37	40	43	46	50	53	56	59	62	65	68	71	75	78	81

Vložne knjižice

Št.

izdatnica:

Reklamacija.

Jaz še nisem prejel potrdila o moji vložbi od sem prejel priloženo pogrešno potrdilo

Iznos vloga:

Ime in priimek **vloznika:**

„ „ „ **položnika:**

Opomnja. *)

Podpis:

Prica:

*) Tu naj se pove, kakšen pogrešek ali kaka pomota je v potrdilu, če je ime ali priimek, iznos, dan vložbe napačno zapisan, pa če se vložnik spotikuje nad tem, da je kaj izstrugano, nadpisano, izbrisano, počrtno, ali nad čim drugim. Pogrešno potrdilo je treba skupaj s reklamacijo precej poslati pošto-hraniliščnemu uradu na Dunaj v zavitku, kateri se priskakem c. kr. poštnemu uradu zastonj dobiva. Poslalec je **poštnine prosta** ter se sme pri vsakem c. kr. poštnemu uradu zahtevati, da bode poštne prosto priporočena.

[illegible]

Vložniki uživajo državno poročstvo za svoj vlog, za obresti od istega in za vračilo samega vloga.
Dohodek vložnikov iz obresti poštne hranilnice oprošten je dohodarine in vsakega davka, kateri bi pozneje kdaj prišel na njeno mesto.
Poštno-hranilnične vložne knjižice ne morejo se ni v prepoved djati niti se more pridobiti zastavna pravica na-nje. Zvršilna (eksekutivna) prisodba poštno-hranilnične knjižice ni dopuščena.

Vlogi na svoje knjižice.

P. S. št. 2.

Dnevni račun

biralnice.

dne 18...

[illegible]

P. H. št. 2

Vračila na svoje knjižice.

[illegible]

Vlogi na tuje knjižice.

P. H. št. 2 a.

Dnevni račun

biralnice

... dne 18.....

[illegible]

P. H. št. 2 a.

Vračila na tuje knjižice.

[illegible]

P. H. št. 2 b.

Dnevni skupnik

biralnice.

Skupina:.....
Biralnica:.....
Datum:

Vlogi.

Vlogov na svoje knjižice		Vlogov na tuje knjižice		Skupno število in iznos vlogov vzprijetih v prejemni vpisnik	
število		število		število	
iznos		iznos		iznos	
gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.

P. H. št. 2 b.

Dnevni skupnik

biralnice.

Skupina:.....
Biralnica:.....
Datum:

Vračila.

Vračil na svoje knjižice		Vračil na tuje knjižice		Skupno število in iznos vračil vzprijetih v vračilni dnevnik	
število		število		število	
iznos		iznos		iznos	
gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.

P. H št. 3 a.

Protipis.

Vložne knjižice št.....
izdatnica

Ime in priimek.....
poklic (stan).....
kraj, kjer stanuje, in stanišče.....
rojen v.....dne.....
daje na mesto položnika svoj podpis vzprijeti, da se bodo vračila njemu kot vložniku opravljala.
.....dne.....18

Podpis { vložnika
 { položnika ¹⁾.....
 { poštnege služnika ²⁾.....

¹⁾ Ako ni moči prinesti položnikovega podpisa, tedaj ima mesto poseben postopek (Navodilo §. 43).
²⁾ Naj se opravi samo po tem ko je novi podpis pristavljen v vložni knjižici na strani 3 (prek opomnje).

Geslo.....
Vložnik si lahko izvoli geslo in ga tukaj postavi vse eno, ali si je položnik bil izvolil katero ali ne. Ako si je bil eno izvolil, sme vložnikovo geslo biti tudi različno od položnikovega.

2. stran.

P. H. št. 4.

C. kr. poštno-hranilnični urad.

Na Dunaji, dne

Prejemno potrdilo.

Imovina

Vložne knjižice št.....
Izdatnica.....
Biralnica v.....je

1. stran.

C. kr. poštno-hranilnični urad na Dunaji.

Na

o Vašem vlogu od.....v iznosu od.....
.....goldinarjev.....kr. c. kr. poštno-hranilničnemu uradu na Dunaji poročila. Ta iznos
hranilničnega urada na Dunaji v imovino
V imovino zapisal.....
Pregledal

Brez vrednosti za vložnika.
se je Vašemu računu v knjigah c. kr. poštno-pripisal.

Poštnine prosto

po čl. 21 postave od 28. maja 1882
(D. r. z. zak. št. 56).

P. H. št. 4.

Opazka.

Ako bi potrdilo imelo v sebi kako pomoto, n. pr. ako je ime ali priimek, iznos, vložbeni dan neprav povedan, ali če se vložnik spotika nad kako strugolino, ali nad tem, da je kaj nadpisano, prečrtano, izbrisano, ali nad katero drugo okolnostjo, naj se precej pod priporočilom poštnine prosto pošlje poštno-hranilničnemu uradu na Dunaj v zavitku, ki se pri vsakem poštnem uradu zastoni dobode, s popisano „reklamacijo“ ali pritožbo (odtrga naj se ta iz vložne knjižice stran 23).
Ako je „reklamacija“ v vložni knjižici bila už porabljena, dobode vložnik pri vsakem poštnem uradu zastoni take reklamacije (tiskanica P. H. št. 3).

Št.

P. H. št. 5.

Skupina:

Kronovina:

I.

Odpovedna knjižica

K vložni knjižici

Št.

Izdatnica

C. kr. poštno-hranilnični urad na Dunaji.

Pouk, kako je rabiti to knjižico.

1. Hoče li vložnik doseči, da bi mu se vrnil ves vlog ali neki del istega in v prvem slučaju z obrestmi vred, kar se jih je med tem nateklo, to naj enega izmed kuponov, ki so v tej knjižici, prav izpolni ali popiše, odtrga in na to v (rumenem) zavitku, ki ga pri vsaki biralnici (poštnem uradu) zastonj dobi, ali na ravnost ali po kaki biralnici (poštnem uradu) pošlje na poštno-hranilnični urad na Dunaj. Ako se odpovedni list pokazi (n. pr. če se napačno popiše, s črnilom zalije ali sicer kaj stori, da ga ni moči čitati), treba je, da se izplačilo kakó ne zakesni, le-ta pokaženi list s prav izdanim odpovednim listom vred poslati poštno-hranilničnemu uradu na Dunaji. Ta poslatev je poštne prosta ter se sme ali v najbližjo pismo-birnico (skrinjico) vložiti ali pa pri katerem si bodi poštnem uradu poštne prosto priporočiti dati. Kupon mora obsezati podatke, kakor kaže v to napravljena tiskanica.
 2. Dokler vložnik ni izpolnil v §. 18 ukaza v izvršbo postave od 28. maja 1882 ustanovljenega uвета, da podpiše vložno knjižico in protipis (tisk. P. H. št. 3 a), šteje se položnik v oziru na vračilo za vložnika.
 3. Ako vložnik ne more pisati ali ne zna, mora na kuponu svoje ročno znamenje pristaviti in to znamenje mora priča potrditi.
- Ako je ta priča tista, katera je vložnikov podpis na protipisu in v vložni knjižici potrdila, sme se odpoved z vložnikovim ročnim znamenjem in podpisom take priče brez vsega poslati poštno-hranilničnemu uradu.
- A če je ta priča druga in ne tista, katera je vložnikov podpis na protipisu in v vložni knjižici potrdila, in če vložnik nima gesla, tedaj naj se vložnik obrne na poštnega služnika pri poštnem uradu svojega kraja, in ta ima dolžnost, vložniku pri odpovedovanju na roko iti. Odpovednik naj si na poštni urad s seboj vzame pričo, ki zna pisati.
- Pri vložnikih, kateri imajo geslo, bode dovolj, da katera koli priča ročno znamenje potrdi, in da se geslo pové.
- V ostalem se pokazuje na oddelek VII „Pouka o poštno-hranilničnem poslovanju“, obseženem v vložni knjižici.

P. H. št 6.

C. kr. poštno-hranilnični urad

Na Dunaji, dne 18

Plačilna nakaznica.

Vložne knjige št.

Izdatnica

Št.

Proti temu, da to plačilno nakaznico oddá in vložno knjižico pokaže, naj

c. kr. biralnica na račun c. kr. poštno-hranilničnega urada

po glasu priznanila izplača gl. a. v.

gl. kr.

Priglednik.

Računar.

Prejel zgornji iznos dne 18

Podpis (ime in priimek)

Le-ta plačilna nakaznica velja dva meseca. Ako se ista ne porabi, to vpiše poštno-hranilnični urad njen iznos kot nov vlog na vložnikov *conto courant*.

Ta plačilna nakaznica mora se pri gori imenovani biralnici ob enem z vložno knjižico pokazati. Poštni služnik bode zahteval, da vložnik (položnik, pooblaščenec) prejem potrdi na tiskona določenem mestu te plačilne nakaznice, pridržati si plačilno nakaznico, vpiše na to vrnjeni iznos v vložno knjižico ter potrdi ta vpis s podpisom svojim in z dnevno pečatom. To prejemno potrdilo ni podvrženo štempeljski pristojbini. Vračila se dajo vložniku ali pooblaščenecu v oziru na obliko tega pooblaščenja pokazuje se na oddelek VII „Pouka o poštno-hranilničnem poslovanju“, obseženega v vložni knjižici. Vložniki, kateri ne morejo ali ne znajo pisati morajo svoje ročno znamenje pred pričo (svedokom) pristaviti in priča mora to znamenje potrditi.

Št.

Izdatnica

Imovina gl. kr.

Odpovedujem s tem iznos od

da se izplača pri biralnici v

Plačilno nakaznico je poslati*)

Na slučaj geslo:

Podpis:

Če slučaj nanese, priča:

Na slučaj opomnja poštnega služnika:

*) Tukaj se lahko pové od stanišča različen nadpis ali adresa (tudi *poste restante*).

C. kr. poštno-hranilnični urad na Dunaji.

Na

Poštne prosto
po členu 21 od 28. maja 1882
(Drž. zak št 56).

Odpis poštno-hranilničnega urada :

1. stran.

P. H. št. 7.

Ustavilo.

Vložne knjižice

št.....

izdatnica

Ime in priimek vložnika:

Plačilna nakaznica št.....

ddtoza.....

zarad ne dospevshega priznanila

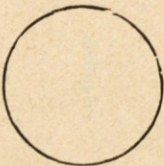
navzlic dospevshega priznanilu

Razlog:

Podpis (a)

Geslo (b)

Priča (c)

Podpis poštnege služnika.

C. kr. poštno-hranilnični urad.

.....komisar.

.....dopisnik.

To tiskanico P. H. št. 7 treba je po uradni porabi poslati poštno-hranilničnemu uradu na Dunaji.

Ta tiskanica P. H. št. 7 prilaga se dnevnemu računu.

2. stran.

Nadaljšnje pripomnje:

Pouk.

Pri besedah (a), (b), (c) treba je povedati:

Pod (a): Podpisi v vložni knjižici in na plačilni nakaznici (odn. na tej in na pooblastilu) so različni.

Pod (b): Ne vé se povedati, kakšno je geslo.

Pod (c): Vložnik, kateri ne more ali ne zna pisati, nima priče, da bi mu ročno znamenje potrdila.

Ako je potreba nadaljšnjih izvodov, naj jih biralnica dene na zadnjo stran pod: „Nadaljšnje pripomnje“.

2. stran.

P. S. št. 8.

C. kr. poštno-hranilnični urad

Na Dunaji, dne.....18.....

Priznani.

Vložne knjižice št.....

izdatnica.....

V prid.....

izdala se je danes plačilna nakaznica št..... iznos gl. avstr. v.

na c. kr. biralnico.....

Geslo.....

gl. kr.

Priglednik.

Računar.

1. stran.

C. kr. poštno-hranilnični urad na Dunaji.

Na

c. kr. poštni urad

v

Službena reč.

P. H. št. 8

O p o m n j a.

Ako bi se našla kaka razlika med plačilno nakaznico in tem priznanilom, ali če bi c. kr. biralnica imela kako dvojbo glede osebe vložnikove (položnikove, pooblaščenčeve), naj se vračilo ustavi ter postopa po §. 16 zvršitvenega ukaza. Vračilo se zvrši samo na pokaz (predlog) vložne knjižice. Podpis na plačilni nakaznici mora se kaj skrbno primerjati s podpisom v vložni knjižici, odnosno na pooblastilu, in vrnjeni iznos mora se na dotičnem mestu v vložno knjižico vpisati. Vložne knjižice, ki so se poštenu uradu vsled pooblastila na nedoločen čas pooblaščenec v prid poslale, morajo se precej po opravljenem izplačilu nazaj poslati vložniku in je v dotičnem razpredelku (modrega ali belega) dnevnega računa vpisati zapovedani „Avr“.

1. stran.

2. stran.

P. H. št. 10 g.

Prejemno potrdilo

o izvirni vložni knjižici št.

kraj.....

vložnik.....

za katero se je izdal dvojniki.

Poštni služnik:

Za vložno knjižico št.

izdatnica.....

vložnik.....

iznos imovine.....

izdal se je dvojniki št. in izgubljena knjižica

izrekla za ničevu in neveljavno.

Na Dunaji, C. kr. poštno-hranilnični urad.

Priglednik.....

Dopisnik.....

Vložna knjižica št.

Ime in priimek }
izročnika: }

stanovališče.....

Izvirnik dvojnika št. bil je donos temu

uradu pokazan in za prejemno potrdilo pridržan.

Izročnikov podpis $\frac{\text{sklada}}{\text{ne sklada}}$ se s podpisom v knjižici in izročnik

trdi.....

Poštni služnik:

Ako bi e. kr. biralnici kdo pokazal le-to knjižico, za katero se misli da je izgubljena, to naj mu se odvzame za tiskano prav popisano prejemno potrdilo in s tem poročilom pošlje poštno-hranilničnemu uradu, pristavivši podatke na zadnji strani zapovedano.

P. H. št. 10.

Vložne knjižice

št.

izdatnica.....

18.....

dne.....

Na

c. kr. poštno-hranilnični urad na Dunaji.

Podpisani.....

naznanja z le-tem, da mu se je vložna knjižica.....

Prosi, da bi mu se izročil dvojniki ter pošilja v prilogi 10 kraj-
carjev v pisemskih znakah.

1. stran.

P. H. št. 12.

Prejemno potrdilo

o vložni knjižici št.

izdatnica.....

vložnik:.....

imovina:.....

odstopljena:.....

se stanom:.....

Knjižica se je poslala poštno-hranilničnemu uradu zaradi nadaljnje naredbe.

Naredba pri poštne uradu:.....

Priznanilo: nadpis (adresa).....

Podpis:

2. stran.

Poročilo.

Pred mano.....

poštnim služnikom c. kr. poštne urada:.....

odstopil je danes.....

se stanom.....

svojo vložno knjižico št. imovina.....
izdatnica.....

se stanom.....

Odstopojemnik ima uže vložno knjižico
nima še vložne knjižice ter prosi za nadaljnje naredbe pri poštne uradu.....

in zapriznanilo pod nadpisom.....

Podpis vložnika:

Poštni služnik se je — kakor je zapovedano — uveril o isto-
vetnosti vložnikov.

Podpis odstopojemnika (cesijonarja):

Podpis:

P. S. St. 13 e.

To listino je po uradni porabi priložiti v dnevno poslatev.

p. št. naredil naslednje:

V obrazložbo pravice gledé vložnikovega podpisa prilaga se :

Podpis vložnika:

Vložne knjižice

št.

izdatnice

2. stran.

Štemplja prosto po čl. 21 postave od 28. maja 1882
(Drž. zak. št. 56.)

Vloga, o

pooblastilu

za potegovanje plačila.

Plačilne nakaznice

št.

iznos

poštni urad

Jaz

naznanjam z le-tem, da sem pooblastil

..... dne 18.....

1. stran.

Na

c. kr. poštni urad

potegniti iznos za gl. kr.

zgornje plačilne nakaznice pri poštнем uradu

(s pismeni)

P. H. št. 15.

Geslo:

Podpis

P. H. št. 15.

Poštno-hranilnična rač.

Poštne prosto.

P. H. št. 15.

1. stran.

P. H. št. 15 b.

Vložne knjižice

V rečeh c. kr. poštno-hranilničnega urada

Veljá za c. kr. poštni urad

št.

izdatnica

Vloga o pooblastitvi
na nedoločen čas

..... dne 18.....

Jaz

sè stanom v

vzprijemljam s tem pooblastilo na nedoločen čas

ter pristavljam svoj podpis.

P. H. št. **15** b.

V rečeh c. kr. poštno-hranilničnega urada.

Veljá za c. kr. poštni urad

Vložne knjižice

št.

izdatnica

Vloga o pooblastitvi
na nedoločen čas

..... dne 18.....

Jaz.....

sè stanom v

vzprijemljam s tem pooblastilo na nedoločen čas.....

.....

ter pristavljam svoj podpis.

P. H. št. 15 a.

Vložne knjizice

Štampilja prosto po čl. 21 postave od 28. maja 1882 (Drz. zak št. 56.)

Plačilne nakaznice

št. iznos: poštni urad:

Vloga o pooblastilu
za
potegovanje plačila.

Jaz dne..... 18.....

naznanjam z le-tem, da sem pooblastil
potegniti iznos za gl.....kr. (s pismeni)

zgornje plačilne nakaznice pri poštnem uradu.....

Podpis pooblaščenega:

Podpis vložnika: (ročno znamenje).

Podpisanec potrjuje, da je.....
Podpisano c. kr. sodišče.....

ri kate mu je osebno zna n , kate rega istovetnost sta mu osebno znani, niže imenovani priči

..... potrdili,

zgornji podpis pred njim današnjega dne pristavil.
zgornje ročno znamenje

Polni podpis uradnega organa, kateri to potrjuje.*)

(Slovenisch.)

*) Ta organ sme biti kako c. kr. sodišče, kak c. kr. beležnik (notar), tistega kraja župnik ali župan. Pri bolnikih ozdravitelj, kateri ga ozdravlja, če ima pravico ljudi ozdravljati.

P. H. št. 15 b.

2. stran.

Štemplja prosto po členu 21
postave od 28. maja 1882,
(Drž. zak. št. 56).

V rečeh c. kr. poštno-hranilničnega urada.

Veljá za c. kr. poštni urad

št.

izdatnica

Vloga o pooblastitvi
na nedoločen čas

Jaz dne 18

sè stanom v
naznanjam z le-tem, da ima
sè stanom v od mene pooblastilo.
plačila pri c. kr. poštнем uradu
iz plačilnih nakaznic, katere se vsled mojih odpovedi izdadó, dokler tega ne oporečem, za me prejemati
in prijem potrjevati.

Geslo:

Podpis:

Potrdilo podpisa ali ročnega znamenja, ako vložnik ne more
ali ne zna pisati:

Podpis poštneга služnika

Kupone prevzel

1. stran.

P. S. št. 22.

Prošnja za nakup državnih papirjev.

Za porabo poštno-hranilničnega urada.

Vložne knjižice

Popisuje vložnik.

št.

izdatnica

imovina

Vložnik (ime in priimek)

..... dne 18.....

C. kr. poštno-hranilnični urad naj blagovoli na moj račun po **dnevni ceni** kupiti državnih papirjev niže stoječe vrste držeč se veljajočih propisov.

Prosim { za rentno knjižico.
da bi se papirji poslali na ¹⁾.....

Katere vrste: ²⁾

Koliko kosov:

ali

katere nominalne vrednosti:

Geslo: ³⁾.....

Podpis vložnika:

Podpis priče:

Opomnja poštne ga služnika

2. stran.

P. H. št. 22.

Opomnje:

¹⁾ Ako naročilec ne napiše nadpisa, kam se imajo papirji poslati, vzame jih poštno-hranilnični urad v hrambo ter izda rentno knjižico, ki se vložniku poštnine prosto in pod priporočilom pošlje.

²⁾ Tukaj je treba povedati, katere izmed niže naštetih šest vrst vrednotnih papirjev naj se kupijo po številu kosov ali po nominalni vrednosti:

1. 5% obligacije enotnega, obresti v papirji nesočega državnega dolga (enotna renta v notah) po 50, 100 in 1000 gl.;
2. 5% obligacije enotnega, obresti v srebru nesočega državnega dolga (enotna renta v srebru) po 50, 100 in 1000 gl.;
3. 4% rentne obligacije v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel (avstrijska zlata renta) po 200 in 1000 gl.;
4. 5% obligacije v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel, dajoče obresti v papirji (avstrijska renta v notah) po 100, 200 in 1000 gl.;
5. 4% nesoče zadolžnice avstrijskega državnega loterijskega zajma od 4. marcija 1854 po 250 gl. konv. n.;
6. 5% nesoče zadolžnice avstrijskega državnega loterijskega zajma od 15. marcija 1860 po 1000, 500 in 100 gl.

³⁾ Vsaka prošnja za nakup državnih papirjev mora obsezati geslo. Ako vložnik zastran svoje vložne knjižice uže ima kako geslo, naj se to geslo vpiše.

Pouk:

1. Samo vložniki imajo pravico zahtevati posredstvo poštno-hranilničnega urada za kupilo ali prodajo državnih papirjev. Kdor si je torej po položniku dal vzeti vložno knjižico, ta mora tiskanico št. 3a pred c. kr. poštним uradom po propisu sam popisati ali dati si jo popisati, predno vpoleži prošnjo, da bi mu se državni papirji kupili. Izimljejo se pa nedoletniki.
2. Le-to tiskanico treba je prav popisano (izpolnjeno) o prvem nakupu z **vložno knjižico** samo, o vsakem nadaljnjem nakupu z vložno in z **rentno knjižico** poslati na poštno-hranilnični urad na Dunaji kot pismo z vpovedano vrednostjo v zavitku, kateri se pri vsaki biralnici (poštne uradu) zastoj dobode. Ta poslatev je **poštne prosta**.
3. Kar se vpiše, mora biti po polnem na tanko, ker se stvar z vsako nenatančnostjo ali nerazločnostjo zakesni in zavleče.
4. Ako vložnik ne more ali ne zna pisati, mora pristaviti svoje ročno znamenje in to znamenje mora ena priča potrditi. Če je ta priča tista, katera je vložnikov podpis na protipisu in v vložni knjižici potrdila, sme se ta prošnja z vložnikovim ročnim znamenjem in podpisom take priče brez vsega drugega poslati poštno-hranilničnemu uradu. A če je priča ta druga in ne tista, katera je vložnikov podpis na protipisu in v vložni knjigi potrdila, to naj se vložnik obrne na služnika v poštne uradu svojega kraja, kateri ima dolžnost, vložniku iti na roko pri nareji te prošnje. Vložnik naj vzame s seboj na poštni urad pričo, katera pisati zna.

P. H. št. 32.

C. kr. poštno-hranilnični urad.

Vrsta

Na Dunaji.

Št.

Vložnik

Št.

Izdatnica vložne knjižice

Le-ta rentna knjižica je izdana po postavi od 28. maja 1882 (Drž. zak št. 56) in po izvršenem ukazu od 10. oktobra 1882, (Drž. zak. št. 163), ima dvojnik pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu na Dunaji ter se je po propisu vpisala v knjige c. kr. poštno-hranilničnega urada.

P o u k

kupovanji in prodajanji državnih papirjev in o rabi le-te rentne knjižice.

Vložnik, kateri ima pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu na Dunaji toliko shranjenih novcev, kolikor je treba, sme vsak čas zahtevati, da se na njegov račun kupijo državni papirji. Dotična prošnja, ki jo je narediti na določeni v to tiskanici, mora v sebi imeti geslo (glej nauk, ki stoji na tisti tiskanici) ter se ji mora o prvem nakupu priložiti vložna knjižica.

Vložniku je na izber ali da si dá kupljene državne papirje o svojem trošku in na svojo nevarnost poslati ali pa da jih poštno-hranilničnemu uradu v hrambo dá. Hranijo se pa pri njem uradoma in brez vsega troška ter pod poročilom za številko in število kosov, kakor tudi za nedotekle kupone. O takih državnih papirjih, ki jih poštno-hranilnični urad v hrambo prevzame, izdaje imenovani urad le-to „rentno knjižico“, ki se vložniku poštnine prosto in pod priporočilom pošilja. V to rentno knjižico se vpisujejo: Kupljeni državni papirji, obresti od njih, kar se jih nateče, in prodani državni papirji, in pa obresti, kolikor se jih je vložniku izplačalo.

Lastnik rentne knjižice sme vsak čas zahtevati, da se njegovi državni papirji prodajo.

Vsaki nadaljnji prošnji, da bi se kupili državni papirji, mora se ob enem z vložno knjižico priložiti ta rentna knjižica, in vsaki prošnji za prodajo državnih papirjev treba je prilagati to rentno knjižico samo.

Obresti državnih papirjev, katere je poštno-hranilnični urad v hrambo prejel, bodo se na podlogi odrezanih kuponov

lastnikom rentnih knjižic na njihovem računu kot vložnikom v dobro pisale, ali ako bi to znotraj postavljene vlogom največjine ne bilo dopuščeno, po vložnikovi želji v gotovini njemu pošiljale ali pa v državne papirje preobračale.

Kupovanje in prodajanje državnih papirjev, in pa prejemanje novcev za kupone, odnosno dobitkov pri obrestnih zrebanju (lozanju) podvrženih papirjih državnih opravlja se za zmerno provizijo, katera se od izkupila odbije ali pa v vložno knjižico kot vračilo vpiše.

Tiskanice gledé kupovanja in prodajanja državnih papirjev naj vse biralnice zastoj izročajo takim, ki izkažejo, da so vložniki. Poštni služniki, kateri komu drugemu razven svojih nadstojnikov kar si koli bodi povedó o imenih vložnikov ali o tem, koliko ima kdo hranilne imovine (člen 6), podvržejo se disciplinarnemu postopku ter bodo po okolnostih v kazni odstavljani. Sme se torej vsak vložnik s polnim zaupanjem nadjati in zanašati, da bode trdo molčanje o njegovih poslovi (opraviilih), ki se tičejo poštne hranilnice, in sicer takó v oziru na navadno poštno-hranilnično službo, kakor tudi v oziru na poslovanje z državnimi papirji.

Dobitke od zrebav (lozov), ki se pri poštno-hranilničnem uradu za račun kakega vložnika hranijo, vzdiguje — če se ni izrekla drugačna želja — poštno-hranilnični urad ter odbivši provizijo za ta posel — dobilec pošlje ali pa komu drugemu izroči.

Poštno-hranilnični urad jemlje na se to delo, da bode vzdignjene številke prigledoval na podlogi službenih spiskov o vzdigovanji in z ozirom na zrebe (loze), ki so pri njem shranjeni.

Obrestna rokova:

1. dan marcija in 1. dan septembra.

Ta **renta**, nesoča obresti v **notah** avstr. veljave, sestoji iz obligacij po

100 — 200 — 1000 — 10.000 gl. avstr. v.

Obresti te rente po pet od sto **proste so davka**.

Le-ta državni papir nese o ceni po

gl.	obresti
92.— . . .	5 ¹³ / ₁₀₀ %
93.— . . .	5 ³⁸ / ₁₀₀ %
94.— . . .	5 ³¹ / ₁₀₀ %
95.— . . .	5 ²⁹ / ₁₀₀ %

Poluletni kuponi te rente govore na 2 gl. 50 kr., 5 gl., 25 gl. in 250 gl.

5⁰/₀

Obligacije

v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel.

(Avstr. renta v notah.)

Državnih papirjev in obresti izdatek.

Dan	Kos	Cena	Nominalna vrednost (na slučaj številka)	Iznos	Vsega skup	Izplačane obresti	Opomnja

Državnih papirjev in obresti prejemek.

Dan	Kos	Cena	Nominalna vrednost (na slučaj številka)	Iznos	Vsega skup	Prejete obresti	Opomnja

Potrdilo o tem, da je bil kateri kupon uradoma odrezan.

5⁰/₀ na leto.

Obrestna rokova: 1. dan marcija. 1. dan septembra.

Obrestna rokova:

1. dan aprila. — 1. dan oktobra.

Le-te **rentne obligacije**, dajoče obresti v **zlatu**, govore na

200 — 1000 in 10.000 avstr. gold. v zlatu.

Obresti po štiri od sto izplačujejo se brez vsega odbitka v avstrijskih zlatnikih po 8 gl. in 4 gl.

Le-ta državni papir nese o ceni po

gl.	obresti
94.— . . .	4 ²⁵ / ₁₀₀ %
95.— . . .	4 ²¹ / ₁₀₀ %
96.— . . .	4 ¹⁶ / ₁₀₀ %
97.— . . .	4 ¹³ / ₁₀₀ %

} brez ozira na *agio* zlata.

Poluletni kuponi govore na 4 gl., 20 gl. in 200 gl.

4⁰/₀

Obligacije

kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru, nesoče obresti v zlatu.

(Avstr. zlata renta.)

Državnih papirjev in obresti izdatek.

Dan	Kos	Cena	Nominalna vrednost (na slučaj številka)	Iznos	Vsega skup	Izplačane obresti	Opomnja

Državnih papirjev in obresti prejemek.

Dan	Kos	Cena	Nominalna vrednost (na slučaj številka)	Iznos	Vsega skup	Prejete obresti	Opomnja

Potrdilo o tem, da je bil kateri kupon uradoma odrezan.

4⁰/₀ na leto v zlatu.

Obrestna rokova: 1. dan aprila. 1. dan oktobra.

Obrestna rokova:

1. dan maja in 1. dan februarja in
1. dan novembra ali 1. dan avgusta.

Ta **renta**, nesoča obresti v **notah** avstrijske veljave, sestoji iz obligacij slovočih na prinesitelja

po 50 — 100 — 1000 in 10.000 gl. avstr. veljave.

Obligacije po 50 gl. imajo samo celo-letne kupone na 1. dan avgusta ali 1. dan novembra.

Obresti te rente po pet od sto podvržene so dohodarini po šestnajst od sto.

Le-ta državni papir nese torej o ceni po

gl.	obresti
76.—	$5\frac{52}{100}\%$
77.—	$5\frac{45}{100}\%$
78.—	$5\frac{35}{100}\%$
79.—	$5\frac{31}{100}\%$

Poluletni kuponi govoré z ozirom na dohodarino po 16 od 100 na 2 gl. 10 kr., 21 gl., in 210 gl. v papirji.

13

5%

Obligacije

enotnega državnega dolga
nesoče obresti v papirji.

(Enotna renta v notah.)

Državnih papirjev in obresti izdatek.

Dan	Kos	Cena	Nominalna vrednost (na slučaj številka)	Iznos	Vsega skup	Izplačane obresti	Opomnja

Državnih papirjev in obresti prejemek.

Dan	Kos	Cena	Nominalna vrednost (na slučaj številka)	Iznos	Vsega skup	Prejete obresti	Opomnja

Potrdilo o tem, da je bil kateri kupon uradoma odrezan.

5% ($4\frac{20}{100}\%$) na leto.

Obrestni rokovi:

{ 1. dan maja in 1. dan novembra.
1. dan februarja in 1. dan avgusta
1. dan avgusta ali 1. dan novembra } pri kosih po 50 gl.

Obrestna rokova:

1. dan januarja in 1. dan aprila in
1. dan julija, ali 1. dan oktobra.

Ta **renta**, nesoča obresti v **srebru**, sestoji iz obligacij slovočih na prinesitelja

po 50 — 100 — 1000 in 10.000 gl. avstr. veljave.

Obligacije po 50 gl. imajo samo celoletne kupone na 1. dan julija ali 1. dan oktobra.

Obresti te rente po pet od sto podvržene so dohodarini po 16 od sto ter se izkupujejo, kakor imetelj želi, ali v srebru ali pa v papirji z ozirom na *agio*, ki ga je srebro imelo na borski dan pred izkupom.

Le-ta državni papir nese torej o ceni po

gl.	obresti
77.—	$5\frac{45}{100}\%$
78.—	$5\frac{35}{100}\%$
79.—	$5\frac{31}{100}\%$
80.—	$5\frac{25}{100}\%$

} brez ozira na *agio* srebra.

Poluletni kuponi govoré z ozirom na dohodarino po 16 od 100 na 2 gl. 10 kr., 21 gl., in 210 gl. v srebru.

18

5%

Obligacije

enotnega državnega dolga,
nesoče obresti v srebru.

(Enotna srebrna renta.)

Državnih papirjev in obresti izdatek.

Dan	Kos	Cena	Nominalna vrednost (na slučaj številka)	Iznos	Vsega skup	Izplačane obresti	Opomnja

Državnih papirjev in obresti prejemek.

Dan	Kos	Cena	Nominalna vrednost (na slučaj številka)	Iznos	Vsega skup	Prejete obresti	Opomnja

Potrdilo o tem, da je bil kateri kupon uradoma odrezan.

5% ($4\frac{20}{100}\%$) na leto v srebru.

Obrestni rokovi:

{ 1. dan januarja in 1. dan julija.
1. dan aprila in 1. dan oktobra.
1. dan julija ali 1. dan oktobra } pri kosih po 50 gl.

Obrestni rok:

1. dan aprila (samo enkrat na leto).

Le-ta obrestni **državni žreb** (loz) sestoji iz zadolžnic
po 250 gl. k. d. = 262 gl. 50 kr. avstr. veljave.

4%**državne zadolžnice**

avstrijskega loterijskega
zajma od 4. marcija 1854.

(Žrebi l. 1854.)

Dne 2. januarja in dne 1. julija vsako leto se vzdigujejo števila vrst ali serij, a dne 1. aprila in 1. oktobra vsako leto števila dobitkov.

Obresti tega državnega žreba po štiri od sto podvržene so kuponskemu davku po 20 od sto, torej daje v resnici obresti o ceni po

gl.	obresti
120.—	. . . 2 ⁹⁵ / ₁₀₀ 0/0
121.—	. . . 2 ⁹⁵ / ₁₀₀ 0/0
122.—	. . . 2 ⁹⁵ / ₁₀₀ 0/0
123.—	. . . 2 ⁹⁵ / ₁₀₀ 0/0

Za celoletni kupon, slovoč na 10 gl. konv. d. plačuje se 8 gl. 40 kr. avstr. veljave.

Velika dobiteljica 100.000 gl. k. d. = 105.000 gl. avstr. velj., odbivši 20 odstotkov davka od dobitkov 84.052 gl. avstr. velj.

Državnih papirjev in obresti izdatek.

Dan	Kos	Cena	Nominalna vrednost (na slučaj številka)	Iznos	Vsega skup	Izplačane obresti	Opomnja

Državnih papirjev in obresti prejemek.

Dan	Kos	Cena	Nominalna vrednost (na slučaj številka)	Iznos	Vsega skup	Prejete obresti	Opomnja

Potrđilo o tem, da je bil kateri kupon uradoma odrezan.

4% (3²/₁₀₀) na leto.**Obrestni rok:** 1. dan aprila.

Obrestna rokova:

1. dan maja in 1. dan novembra.

Ta obrestni **državni žreb** (lozi) sestoji iz državnih zadolžnic
po 1000 — 500 in 100 gl. avstr. veljave.

5%**Zadolžnice**

avstrijskega državno-loterij-
skega zajma od 15. marcija
1860,

(Žrebi od l. 1860.)

Dne 1. februarja in dne 1. avgusta vsako leto se vzdigujejo števila vrst ali serij, a dne 1. maja in 2. novembra vsako leto števila dobitkov.

Obresti tega državnega žreba po štiri od sto podvržene so kuponskemu davku po 20 od sto, torej daje v resnici obresti o ceni po

gl.	obresti
134.—	. . . 2 ⁹⁵ / ₁₀₀ 0/0
135.—	. . . 2 ⁹⁵ / ₁₀₀ 0/0
136.—	. . . 2 ⁹⁵ / ₁₀₀ 0/0
137.—	. . . 2 ⁹⁵ / ₁₀₀ 0/0

Kuponi poluletni za gl. 2.50—12.50 in 25.— izplačujejo se vsled kuponskega davka po 20 od sto z gl. 2.—, 10.— in 20.—.

Velika dobiteljica gl. 300.000, odbivši davek od dobitka po 20 od sto gol-dinarjev 240.100.

Državnih papirjev in obresti izdatek.

Dan	Kos	Cena	Nominalna vrednost (na slučaj številka)	Iznos	Vsega skup	Izplačane obresti	Opomnja

Državnih papirjev in obresti prejemek.

Dan	Kos	Cena	Nominalna vrednost (na slučaj številka)	Iznos	Vsega skup	Prejete obresti	Opomnja

Potrđilo o tem, da je bil kateri kupon uradoma odrezan.

5% (4⁰/₁₀₀) na leto.**Obrestna rokova:** 1. dan maja in 1. dan novembra.
